

Director-Felelős: Dr. Marton Ernő, Redaktor responsible-Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc, Administrator delegat si grant responsible-Felelős igazgató: Schwartz Endre, Proprietar-Tulajdonos: Fraternitas S. A. R. de Editura, Registrat publico, (numarul perioadei No. 13, Dos. 889-1938, Tribunalul Cluj, Secția III.

Taxa postala
pöbléti in num.
No. 244716/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kü-
ldésre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár.
Hirdetések díjazás szerint. — Az
„US KELET” a transilvaniai és
banát zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkjeink utányomását csak a
törzs megjelölésével engedjük meg.

US KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Ara 5 lej

Vasárnap, július 10.
1938-5693. Tamuz 11.
XXI. évf., 152. szám.

Evian, a határkő

Irta: Marton Ernő

Novy Smokovec, július 6.

I.

Ebben az órában, amikor ennek a cikknek az írásába kezdek, nyílik meg Evianban a Roosevelt által összehívott menekültügyi konferencia.

Evian-les-Bains.

Tegnapig jelentéktelen kis furdőhely a genfi tó francia partján. Holnaptól talán sorsdöntő állomás a zsidó történelem nyugtalan sodrában. De Evian már ma is bizonyosság arra, hogy soha még jóslat oly félelmetes pontossággal nem teljedett be, mint Herzl cionista próféciája. Herzl volt az, aki negyven évvel ezelőtt, az emancipáció és az asszimiláció aranykorában hirdette meg, hogy létezik zsidókérdés és ez a kérdés világszerte, amely csakis nemzetközi erőfeszítések segítségével oldható meg. Ő hívta fel először a világ közvéleményének figyelmét arra, hogy a zsidó probléma legbensőbb lényege a nép hontalanságában és örökös vándorlásában rejlik. Ez a cionista prófécia világított rá arra, hogy a napoleoni emancipáció, amely csak az egyént egyenjogusította, de a népet nem, tele van tragikus belső ellentmondásokkal és hogy ezek az ellentmondások különösen Közép-Európa államai-
ban — Herzl kifejezetten Németországot és Magyarországot említette — az asszimiláció keserves csúdjához és a zsidó egyenjogúság borzalmas összeomlásához fognak vezetni.

A sötét jóslat beteljesedett. Evian a hivatalos beismerése annak, hogy a zsidó hontalanság és vándorlás kérdése világprobléma, amely csakis nemzetközi eszközökkel juttatható nyugvópontra. Evianban a kulturrendszeriség először tesz kísérletet arra, hogy szintén szembenézzen ezzel a problémával és emberséges kiutat keressen az utvesztőből.

II.

A zsidó „menekült-ügy”, vagy más szak kifejezéssel a zsidó vándorlás problémája oly régi, mint maga a diaszpóra, a szétszórás. A zsidó galúttörténelem alapjában véve nem is egyéb vándorlások végtelen láncolatánál. A föld térképén akár meg is lehetne rajzolni a zsidó diaszpóra történetét, mégpedig egy görbe, gyakran cikk-cakkban ide-oda futó vörös vonallal.

Nem volt a keresztény idősámításnak olyan évszázada, amelyben a világ valamelyik fele ne lett volna tele zsidó „menekült-ekkel”. Amióta elvesztettük állami függetlenségünket, népi többsége ugyis-olyan állandó mozgásban volt. A pihenők rendszerint rövid átmenetek voltak. És minél hosszabb ideig tartott egy-egy pihenő-állomás, minél biztonságban érezte magát valahol a zsidóság, annál borzasztóbb, annál kegyetlenebb volt az utrakelés. A néptés e folytonos mozgása következtében a zsidóság centrumainak, tömegtelepüléseinek színhelye is folyton változott. Tegnap még Babiloniában volt a zsidóság sulypontja, mára már Alexandriában tevéteit át, hogy holnap Spanyolországba ugorják. Így vándorol a zsidóság centruma világrészről, világrészre, egyik országból a másikba. Németország, Törökország, Hollandia, Lengyelország, Oroszország és Amerika mind csak állomások a hosszú vándoruton, megállóhelyek, ahol a történelem örök vagonlakai hosszabb-rövidebb időre megpihentek.

A hazátlan kisebbségek közös sorsa ez. Ama kisebbségeké, amelyeknek nincs sehol a világon, bármily kicsiny, de stabil népi centrumuk, államuk, amely erkölcsi és politikai támaszt nyújthatna nekik. Ilyen hazátlan kisebbség az Indiában élő parszi az örmények, cigányok és ma már ide lehet számítani a körülbelül félmillió főnyi orosz el-
leforradalmi emigrációt is. E kisebbség-típus iskolapéldája természetesen a zsidó.

Ezreke a kisebbségekre ezonos gazdasági törvényszerűségek kényszerre nehezűk és ez űzi őket egyik helyről a másikra. Gazdasági elhelyezkedésük mindig egyoldalú és az őstermeléstől, a természettel kapcsolatban álló foglalkozásoktól távolálló, sehol és sohasem foglalhatják el a termelés és a gazdasági tevékenység kulcspozícióit, hanem csak a felü-

leten, a gazdasági élet pörusaiban helyezkedhetnek el. Az ilyen elhelyezkedés természetesen sőt sohasem állandó, sohasem krízisbiztos, ellenben mindig kasztjellegű és az uralkodó többség előbb-utóbb kellemetlen konkurenciát lát benne, amelytől igyekeznek megszerezni, vagy erőszakkal megszabadulni.

Különös élességgel bontakozik ki ez a jelenség a zsidóság sorsában. Valahányszor a zsidóság új gazdasági lehetőséget teremtett magának, a gazdanép csakhamar utánanyomult és kiszorította a magatörlesztette kenyérszerző pozíciókból. Ezt neveztem én el a zsidó nép gazdasági vesszőfutásának.

III.

Igy áll elő időről-időre a zsidóság száma-
ta a vándorlás kényszerűsége. Valahányszor strukturaváltozás történik az uralkodó nép gazdasági életében, valahányszor valami megrázkódtatás érte a környező többséget, vagy valahol szorított a gazdanép csizmája, mindig a zsidóság ezrei váltak kenyértelemné, vagyis hontalanná. Mert haza csak ott van, ahol kenyér is van. Ez a helyzet mit sem változott a kultúra és a civilizáció fejlődésével. A rádió és repülőgép emberét nem hatják át nemesebb érzések az idegennel, másfajtaúval szemben, mint a kőkorszak primitíven gondolkodó lényét. A gyengének, a kisebbségnek mindig menekülés, vándorlás a sorsa.

Klasszikusan igazolja ezt a zsidóság utolsó ötven esztendejének története 1880-tól 1930-ig. Ezt a kort bátran nevezhetjük a zsidóság aranykorának is. A felszabadulás, az egyenjogusítás, a környezetbe való beolvadás ünnepezt korszaka volt ez. És ebben az ötven évben, a nyugalom és biztonság e fél évszázadában több, mint ötmillió zsidó vette a vándorbotot a kezébe és költözött egyik országból a másikba. Egyik sem tette önszántából, kedvtelésből. Gazdasági erők kényszere űzte őket ismeretlen országokba, titkosított világrészekbe. Egyedül az észak-amerikai Egyesült Államokba vándorolt be hárommillió zsidó ezen periódus alatt. Nagyobb tömegek ezek, mint amekkorák a népvándorlás legendás századai alatt Ázsia és Európa steppéin végigviharoztak.

A borzalmas emlértű spanyol zsidó tragédia jelentéktelen epizódok zsongorodik e nagy számok ereje mellett. Hiszen Spanyol Ferdinánd és Katolikus Izabella 1492-iki kiűzési ediktuma mindössze 300.000 zsidót sújtott, akik magukkal vihették vagyonárgyaik nagy részét. Ezek közül egyedül Törökországban több, mint kilencvenezren találtak elhelyezkedésre, legtöbbször igen jó és megbecsült pozíciókban. Mik ezek a számok az utóbbi évtizedek zsidó vándorlásainak milliós tömegéhez képest?

De a nyugalom évei voltak ezek és mi észre sem vettük, hogy szemünk előtt zajlott le a zsidó történelem legnagyobb vándorlása, legfájdalmasabb átcsoportosítása.

IV.

Es még ez is mind ártalmatlan idill ahhoz a szerencsétlenséghez képest, ami ezután, a mi napjainkban zúdult a zsidó népre. Mert ha a multban kergettek és űzték, ha a gazdasági válságok valahol kivették a kenyéret a szájukból, mindig volt hely, ahova meneküljünk, mindig volt ország, amely megnyitotta kapuit a mi űzötteink előtt. Mindig voltak népek, amelyeknek gazdasági életében olyan lézagok mutatkoztak, amelyek betöltésére éppen mi voltunk alkalmasak.

A ma élő zsidó generáció legnagyobb tragédiája éppen az, — és ez teszi helyzetét sulyosabbá a megelőző korokénál, — hogy nincs hely, hová meneküljön. A vándorlás kényszere nagyobb, mint valaha, de nincs ország, amely hajlandó volna megnyitni kapuit vándoraink előtt. Milliós zsidó tömegek talpa alatt ég a föld, zsidó milliók kezéből hullott ki a munka szerszáma és ugyanannyi szájból a kenyér. Zsidó milliók állnak az országhatárokon batyuval hátukon, vándorbotot a kezükben és várják a megváltó pillanatot, hogy átéphessék a határokat. De a

szomszéd határok mentén szuronyok erdeje áll, amelyek vigyáznak rá, nehogy egyetlen lélek is átlépje illetéktelenül a szent küszöbököt.

Igy rajzódik ki e kor horizontjára, amely műveltnék és haladottnak nevezi magát, egy olyan méretű tömegkatasztrófa, amelyről csak évtizedek, vagy évszázadok perspektívájából fog tudni számotadni a történelem.

V.

Ez a történelem minden bizonnyal fel fogja jegyezni a nagy Roosevelt elnök és a kis Evian városka nevét.

Sok mindenről fognak beszélni Evianban. Beszélni fognak a Nansen-hivatalról, amely 1938 végével feloszlik s helyébe valami új szervnek kell lépnie, beszélni fognak olasz, örmény, spanyol és orosz menekültekről, politikai emigránsokról és egyszerű éhező kivándorlókról, — mindenről beszélni fognak, de a lényeg e témák mögött, az igazi cél, amely Evianba összehozta a nemzeteket, egy pontban csúcsosodik ki és ez a zsidókérdés. A zsidó vándorlás problematikája méreteiben és borzalmaiban messze túlszárnyalja az összes többi menekültügyi kérdéseket és nyílt titok, hogy Roosevelt elnök ezt a konferenciát mindenekelőtt a zsidókérdés nemzetközi megvitatásának szánta.

Ez onnan derül ki leginkább, hogy az eviani konferencia Roosevelt határozott kivánságára eltér az eddigi népszövetségi gyakorlatától és nem csupán a már emigrált zsidók ügyével fog foglalkozni, de talán még fokozottabb mértékben a Közép- és Kelet-Európa államaiból még ezután kivándorolni kényszerülő zsidó tömegek elhelyezésének kérdésével. Itt nyer az eviani konferencia döntő, korszakos jelentőségét.

Az amerikai Unió páratlan éleslátása és egyenes gondolkodása elnöke világosan felismerte az európai zsidó probléma lényegét és megbízottait utasította, hogy Evianban gyökereesen szakítsanak a népszövetségi struccpolitikával. Nyíltan fel kell tárnai a helyzetet.

VI.

Ha a zsidóság helyzetének a feltárása csakugyan őszintén és kendőzés nélkül fog megtörténni, úgy az eviani konferencia résztvevői elé a következő lép fog tárulni:

1. Németországban és Ausztriában a zsidók teljes kiűzésével állunk szemben. Ezt tovább ellepenni nem szabad. Prágai diplomáciai körökben híre járja, hogy az amerikai kormány tapogatózásokat folytatott Hitlerrel, hogy nem küldene el megbízottait Evianba. „Milyen célból?” — kérdezték a németek. „Az szeretnénk önkkel megtárgyalni Evianban, hogy a német és osztrák zsidók elvonulásának tempóját megállítsuk, illetőleg szabályozzuk. Azt szeretnénk, hogy ennek az elvonulásnak a pánikszériu menekülés helyett a szervezett kivándorlás jellegét adhasuk.” Erre a fölöttébb szerény javaslatra azt válaszolta a német kormány, hogy nem vehet részt a konferencián, mert a zsidóság elvonulásának tempóját maga kívánja megállapítani. Eviannak tehát a következő néhány év alatt négy-öttszáz ezer német és osztrák zsidó kivándorlásával kell számolnia.

2. Lengyelországban a zsidóság helyzete gazdaságilag tarthatatlan. A több mint három milliányi lengyelországi zsidóság fele minden egzisztencia nélkül áll és csak a köztársaság menti meg az éhhaláltól. A lengyel kormány véleménye szerint legalább egymillió zsidónak kell elvándorolnia Lengyelországból, még pedig belátható időn belül, ha meg akarunk előzni egy példátlan tömegkatasztrófát.

3. Magyarországon a most bevezetett zsidótörvény tizenöt-huszezer zsidó családfőt fog megfosztani kenyérkeresetétől. Ha figyelembe vesszük a még előkészületben lévő gazdasági rendszabályokat, valószínű, hogy a következő néhány év során száz-százhuszezer zsidó lélek kiesik a munka és kenyérkereset processzusából. Ezek számára is csak egy ut maradt: a kivándorlás.

4. Romániában az állampolgársági revízió során törölt zsidó polgárok a jövőben idegeneknek fognak tekintetni s így kenyérkereseti lehetőségeik az országban a minimá-

lisra csökkennek. Még nincsenek adataink arról, hogy a revízió során hány zsidót töröltek az állampolgári listákról, de egyes vidékek ismert eredményei azt az aggodalmat ösbresztik, hogy ez szám nem lesz alacsony. Számolni kell tehát azzal, hogy a következő években Romániából is nagyobb számú zsidó kivándorlása válik szükségessé.

Az eviani konferenciára ilyenformán az a gigantikus feladat vár, hogy a következő 10-15 év alatt közel kétmillió zsidó kivándorlást és elhelyezkedését gondoskodják.

VII.

Az eviani konferencia abban a tekintetben is határvet jelent, hogy ezen a nemzetközi tanácskozáson a zsidó nép is mint meghívott fél jelenik meg. Szabályos meghívó ment a zsidóság címére. Ez a cím a Zsidó Világkongresszus volt. Nachum Goldmann, a Világkongresszus elnöke, néhány más zsidó kivándorlási szervezet képviselőjével együtt, mint a zsidó nép elismert szószólója fog megjelenni. Ezzel a ténnyel biztosítva van az, hogy Evianban hangot kapnak a zsidóság szempontjai is.

Főleg két olyan szempontot látok, amelyeket az eviani megbeszéléseken a zsidó résztvevőknek igyekezniük kell érvényrejuttatni.

A konferenciának nem szabad megelégednie csupán átmeneti és szükségmegoldásokkal. Ha már akadnak nagylelkű országok, amelyek hajlandó bizonyos számú zsidó bevándorlót magukba fogadni, úgy gondoskodásnak kell történni arról is, hogy ezeknek az új bevándorlóknak gazdasági elhelyezkedése egészségesebb és normálisabb legyen, mint eddig volt. Helyet kell szorítani a termelés elsődleges processusaiban is, hogy ne csak a felületeken és a pörusokon helyezkedjenek el, ahonnan a vihar első szele lesöpri őket. Minden erőfeszítést meg kell tenni, hogy a bevándorló ifjuság az őstermelésben és a hozzá közelálló iparokban is a befogadó ország strukturájának megfelelő arányu elhelyezkedést nyerjen.

A másik, még ennél is fontosabb szempont a következő:

Eviannak tisztában kell lennie azzal, hogy a zsidó bevándorlás kétezeréves problémája nem oldható meg mindaddig, amíg a zsidóságnak ismét stabil népi centruma, állama nem lesz. Ez az állam csak egy lehet, ennek az államnak szolid alapjai már le vannak rakva, ez az állam Palesztina. Evianban latba kell vetnie hatalmas szavát és erejét, hogy a palesztini országépítés tempója minél gyorsabb legyen s így minél több bevándorlót fogadhasson magába, mert ez a legbiztosabb, ugyis-olyan egyetlen útja a zsidó vándorlás és így a zsidó világprobléma megoldásának.

Evianban a világ hatalmasabb, nemesebb és emberibb fele ad találkozót egymásnak. Evian talán közelebb hozza a zsidóság számára azt a lehetőséget is, hogy azon a kicsiny, kemény rögön, amelyet apáik örökségének tekintenek, újraépíthessék nemzeti életüket és országukat, hogy így újra önmagukat adhassák a világnak.

Evian — ha akarja — határvet lehet a zsidó történelemben.

Starhenberg volt alkancellár állást keres

Párizs, július 9. Starhenberg Rüdiger, volt osztrák alkancellár, feleségével, Nora Gregor ismert Reinhardt-színésznővel együtt néhány napja Párizsban tartózkodik. Nora Gregor egy újságíróknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy valószínűleg visszatér a színházra. Férjével kapcsolatban azt mondta, hogy a volt alkancellárnak különböző állásokat ajánlottak fel az üzleti életben. Valószínűleg el is fogadja valamelyik ajánlatot, miután kenyérkereset után kell nézniük, mert jelenleg barátai jóvoltából élnek. A volt osztrák alkancellár és felesége az utóbbi időben egy svájci hegyi lakban visszavonultan élnek.

a világ

mi statisztikát 1937-ig világon. Ebből millió pedig világrészekből Palesztinai a berlini

z falu
otlák a
rt veszett-
ól ettek

án egyszerre
cluj Pasteur-
s autobuszon,
a jött veszett-
közlekedésben levő
en lakó egyik
a bajt, aki
és husát ki-
ött. Az állat-
gyanus volt
a sertés husá-
családok ke-
teur-intézetbe.
A 110 ember
s után haza-
kezelés végett
azda ellen el-
t, hogy beteg
tömegszeren-
ő, ha időköz-
leölt sertés

ai zsidó
számít
szervező
visszhangja

emzetközi me-
szterközi érte-
zági és ausztr-
chnikai részle-
gügyi albított-
ozott. Déliután
ze és a mene-
ntánsaival ta-
elemény, hogy
hagyni Auszt-
körében azt
ok meg fogják
usz százalékát

enti, hogy ber-
önbötötött fi-
nferencia tár-
chter mai szá-
cikket, hang-
intranziens
rdésben. A né-
hogy egyetlen
vagyis elejét
érésének, ame-
hamis türel-
osenberg azt
ön meg zsidó
helyette más
vándorlás szá-
Uganda.

KE:
J KELETBEN

lapidó R. T.
n L. Pop 10.
60.

AT

csre

Seyss Inquart két arca

„Barátainkat igazán csak akkor ismerjük meg, ha bajba kerülünk. Az én esetemben a baj, a szerencsétlenség megmutatta az elenségeimet is.“ Ezeket mondta Schuschnigg Kurt, Ausztria utolsó kancellárja, amidőn Seyss Inquart lett Ausztria helytartója.

Régebbi amerikai, vagy európai lapokban hiába keressük Seyss Inquart nevét. Ausztrián kívül ismeretlen volt mindaddig, míg Hitler akaratából nem lett miniszter. Az osztrák politika egén nem volt új csillag. Schuschnigg környezete és hívei úgy ismerték, mint a kancellár barátját, jó modoru, elegánsan öltözködő, arisztokrata-szokásokat felvett férfit, aki a bécsi társadalmi életben tekintélyes népszerűségnek örvendett, akinek jömeneteli és főleg gazdag zsidókból álló klientúrája volt. Jó katolikusnak tudták, aki azonban nem csatlakozott sem a keresztény-szocialista, sem más politikai pártokhoz és csak a „Vaterländische Frontnak“ volt a tagja. Tudták róla azt is, hogy az Anschluss gondolatával nagyon rokonszenvezett, de megesküdték volna ar-a, hogy sohasem lesz a nemzeti szocialista pártjának tagja, amellyel látszólag semmi közönsége nem volt. Nem is sejtették azt, hogy Seyss Inquart már évek óta Hitler titkos ausztriai megbízottja, hogy ő volt az, aki a nemzeti szocialista párt osztály-ügynökeit utasításokkal és tanácsokkal látta el és ő volt az — amint azt a „Paris-Midi“ című lap néhány héttel ez előtt leleplezte, — aki a harmadik birodalom titkos kiküldötteinek, ügynökeinek tartózkodási engedélyt és egyéb kedvezményeket szerzett, amelyeket ezek, az osztrák hatóságoktól legális uton sohasem kaptak volna meg.

Ilyen körülmények között érthető Schuschnigg kancellár meglepetése amidőn Hitler a berchtesgadeni találkozón alkalmával követelte tőle, hogy Seyss Inquartot belügyminiszternek neveztesse ki és ruházza fel a rendőrség felett gyakorolandó korlátlan hatalommal. Schuschnigg arra gondolt, hogy a Führer bizonyára tévedésben van és közölte is vele, hogy Inquart nem rendelkezik olyan politikai tapasztalatokkal, amelyek képessé tennék őt ilyen fontos állás betöltésére. Azt a propositiót tette, hogy Inquartot igazságügyminiszterre nevezteti ki, de Hitler hajthatatlan maradt. Schuschnigg nyugtalanul tért vissza Bécsbe.

Amidőn Seyss Inquarttal ismét találkozott, ez már egy SA szervezet élén állott. Seyss Inquart volt az, aki Schuschniggot szobafogságba lényeszerítette és felfegyverzett örökkel őriztette és ő volt az, aki egyidejűleg Göringgel közölte, hogy barátja, Schuschnigg kancellár „hazaárulás“ vádjá miatt sürgősen kihallgatandó. Így bujt végre elő a sötétből Bécs „misztikus“ embere.

Seyss Inquart 1892 július 2-án, az Iglau melletti Stannern faluban született. Ez a község ma Csehszlovákiában egy szudetanémet területen fekszik. Csak a cselédányok és a korfák beszélnek ebben a faluban csehül, a társadalmi és gazdasági életben csak a német nyelv van használatban. Diákkorában, Iglauban, egy szudetanémet csoporthoz tartozott, amelynek volt tagjai, ma, a szudetanémetek szellemi vezére. Jung Rudolf, a régi szudetanémet párt elnöke, Strobl Karl Hans író, Sebekovski Wilhelm, a nemzeti szocialista mozgalom teoretikusa, Wannemacher Walter szerkesztő, a szudetanémetek hivatalos lapjának, a „Die Zeit“-nek kiadója, voltak legjobb barátai, akikkel az érintkezést és kapcsolatokat férfikorában is fenntartotta.

A háború alatt Inquart az isonzói fronton szolgált ahol súlyos lábsérülést szenvedett és szabadságot kaptak. Sérülése következtében kisse sánta maradt és ma is az. Egy fiatal jogászyerekekkel, névszerint Schuschnigg Kurttal, a fronton igen jóviszonyba került. A viszony később barátságossá fejlődött és ez a barátság a háború befejezése után még jobban megszilárdult. Mindketten jámbor katolikusok voltak, de míg Schuschnigg tagja lett a keresztény-szocialista pártjának, Inquart vonakodott egy politikai párt kötelékébe lépni. Dollfuss idején mindketten tagjai lettek az osztrák parlamentnek. Seyss Inquart éveken át tartó képviselősége alatt egyetlen egyszer szólalt fel a parlamentben és pedig már Schuschnigg kancellársága idejében, amidőn Schuschnigg erőlyesen kikelt az Ausztriában fellépett pángermánizmus ellen. Megtámadta barátját, Schuschnigot, mondván: „Számomra éppen olyan fontos, hogy német vagyok, mint az, hogy osztrák vagyok. Csak a rég múlt időkben engedhettük meg magunknak azt a fénylést, hogy megosztott nemzeti csoportokban éljünk.“

Ambár Ausztria kémszolgálatá sohasem működött elismerésemelőlőan, mégis érthetően, hogy Hitler jobbkézze, Seyss Inquart hogyan tudott évekig kettős életet élni, anélkül, hogy tudták volna, hogy Hitler ex-

ponált követe. Hihetetlen, hogy nem tudták előbb leleplezni. Háza a nemzeti szocialista mozgalom cent-uma volt. Berlinnel állandó és szoros kapcsolatban állt. Amidőn Dollfuss meggyilkolása után az osztrák kormány a nemzeti szocialista pártot feloszlatta, a német birodalom 80 agitátort küldött Ausztriába, hogy azok a feloszlított pártot a föld alatt újból megszervezzék. Seyss Inquart segítségével tudtak csak ezek az agitátorok Ausztriába jönni, ott dolgozni és az ő lakásán tartották megbeszéléseiket és fontos tanácskozásait. Minden fontos, vitás ügyben ő volt a döntőbíró. Természetesen, egy keresett ügyvédek mindenféle kintinó összeköttetései vannak. Ezeket az összeköttetéseket Seyss Inquart a Führer-je érdekében ki is használta.

1935-ben arra vállalkozott, hogy a Bajorországba emigrált osztrák légitő kisebb csoportokban visszahozza Ausztriába, hogy ezt a szervezetet minden alkalomra készenlétben tarthassa. Erről a vállalkozásáról azonban le kellett mondania. Mussolini közbelépése miatt. Erre Hitler a legkíméletlenebb sajtóhadjáratot indította Starhemberg herceg és védmőke, Mussolini ellen, akiket még es cikkeivel diszkvalifikálni akart. Bár Schuschnigg gyanította, hogy ezekhez a kíméletlen támadásokhoz Seyss Inquartnak köze van, hallgatagon tűrte ezt az akciót, mert Starhemberg herceg aspirációjának leté-ése prog ramjával egyezett.

Már 1936 júliusában amidőn Schuschnigg az osztrák nemzeti szocialisták megbízottai-val tárgyalásokat folytatott, hogy a nemzeti szocialistákat a Vaterländische Fronttal kibékítse, a bécsi rendőrség leleplezte a nemzeti szocialisták egy puccs-tervét, melynek célja: a kormány megbuktatása és a hatalom átvétele és azután a német haderőnek Ausztriába való behívása volt. Ezzel a tervvel nem csak az Anschluss végrehajtása, hanem a szudetanémeteknek Csehszlovákiától való elszakítása is kontemplálva volt. A berchtesgadeni találkozón Schuschnigg emiatt a terv és a puccs támogatása miatt Hitlernek szemrehányást is tett.

Amidőn Schuschnigg kancellár a berchtesgadeni találkozóról Bécsbe visszatért, irásbeli jelentést tett a Hitlerrel folytatott tanácskozásokról és annak egy példányát Prágának, egy példányát Londonnak küldötte. Erről Papan, a német birodalom bécsi követe — nyilván Seyss Inquart utján, — tudomást szerzett, azonnal közölte azt Hitlerrel, akinek a berchtesgadeni találkozón az első követe az volt, hogy erről a találkozóról sem Angliának, sem Franciaországnak tudni nem szabad. Hogy ezek után mi történt, mindenki előtt ismeretes.

Seyss Inquart kétszínű játéka mindvégig tartott. A berchtesgadeni találkozóra is element, mint Schuschnigg barátja és tanácsadója, hogy Hitler és Schuschnigg között kompromisszumot közvetítsen. Hogy ez az ember hogy fogja végezni gyors politikai karrierjét — bizonytalan. Ifjú korában liberálisnak és demokratának vallotta magát és rokonszenvezett a szocialdemokratákkal. Különféle vállalkozásokhoz minden összeköttetését ki- és felhasználta. Midőn miniszter lett, akkor mutatta meg igazi énjét. Első teendője volt a Dollfuss meggyilkolásában bűnös tisztviselők reaktiválása, akiket egyik beszédében egy „új és jobb rend“ megteremtő harcosainak nevezett.

Seyss Inquart más diktátorokhoz hasonlítva gyenge, kis kaliberű ember. De Hitlernek nem is kell Ausztriában „erős“ politikus. Ami Hitlernek szimpatikus, az Seyss Inquartban megtalálható. Hajlítható instrumentum, aki minden huron úgy játszik, ahogy Berlin dirigálja. Abban Hitler biztos lehet, hogy Seyss Inquart hi marad hozzá, mert ma minden porckájában a nagy német ideális lelkes híve. Kétségtelenül az ő földalatti munkájának eredménye, hogy az Anschluss vérontás nélkül történt meg. Ma már nincsenek skrupulusai. Annak ellenére, hogy a gazdag zsidók ügyvédje volt, személt huny a legkíméletlenebb antiszemitizmus előtt. Mikor a nap-nap után előforduló öngyilkosságok okai felől érdeklődtek nála, rideg válasza az volt, hogy ez a „szocialis kiegyenlítődés természetes következménye.“ Ő volt az, akl Búrckelt, — akit a Führer a plebisit meg-szervezésére és lefolytatására Bécsbe küldött — rábeszélte, hogy Innizber érseket igéret-ekkel nyerje meg az Anschluss melletti állásfoglalásra, azonban ezeket az ígéreteket nem kell betartania.

Ausztria így lett a harmadik birodalom Ostmarkja, melynek első helytartója Seyss Inquart. Mint mondtuk gyenge, ravasz politikus, aki boldog, hogy Hitler bizalmasa lehet. Hitlerrel alázattal fogja szolgálni és talán nem fog úgy visszaélni ezzel a bizalommal, mint ahogy visszaélt Schuschnigg barátságával és bizalmával.

COLECTURA OFICIALĂ ȘI A OFICILOR RURALE P.T.T.

SORSJEGYÁRUDÁI

Főelárusítóhely: Cluj, Str. Regina Maria No. 46.

Zsidógyűlöletben az osztrák nácik német elvbarátaikon is tud akarnak tenni

Felmondás nélkül akarják elbocsátani a vállalatok zsidó alkalmazottait!

Bécs, július 9. Jól értesült nemzeti szocialista forrásból szerzett hírek szerint július elsején az üzemi sejték vezetői utasításokat kaptak, hogy az összes vállalatoknál levő, sőt a zsidó vállalatoknál is alkalmazott zsidókat felmondás nélkül el kell bocsátani. Csak ama zsidóknak, akik huszonöt év óta állottak ugyanannak az üzemek szolgálatában, adható ki három hónapos bér.

Az érdekeltek jogi helyzete azonban az, hogy ezek az érvényben levő törvény szerint az iparügyi bíróságoknál panaszt emelhetnek és követelhetik végkielégítésüket. A bírónak azonban alig lesz módja ezeket a pereket véghezvinni, mert az ilyen eseteket átutalták a belügyminisztérium hatáskörébe, aki a maga részéről a bécsi polgármestert bízza meg ezekkel az esetekkel az elintézésével. A polgármesteri hivatal mellett pedig az ilyen ügyek számára döntőbíróság működik, amely a panaszokat az „egészséges népszerűsre“ bizza. Ennélfogva a gyakorlatban minden zsidó számára ugyszólván kilitástalannak mutatkozik, hogy jogait érvényesítse, annál kevésbé, minthogy van gy utasítás, amely szerint a zsidók által beadott panaszokat el kell tüntetni. A munkásokat elbocsátó cégek viszont a maguk részéről, még ha ki is adhat-

nák a végkielégítést, ettől el kell állniok. A Generala olasz biztosító társaság önkényesen egy évi fizetést ad ki az elbocsátott, vagy elbocsátandó alkalmazottainak, és pedig Triestben levő vagyonából, tehát a külföldön levő tulajdonból. Nem ismeretes, vajjon a többi külföldi biztosító társaság, amelyeknek Bécsben van fiókja, az elbocsátott zsidókkal szemben hasonló magatartást tanúsít.

Ez a legújabb elbocsátási akció sok ezer zsidót érint. Hír szerint csak egészen kevés esetben tesznek kivételt és pedig leginkább ott, ahol fontos exportárdekek más kezelést várhatnának. Érdekes, hogy a hatóságok a leg-határozottabban megtiltották, hogy bármilyen írott okiratot, aktát, stb. kiállítsanak erről a zsidóellenes akcióról. Nem szabad ebben az ügyben írásos érdeklődő beadványt sem in-tézni a hatóságokhoz. Érdekes továbbá az is, hogy az osztrák náci-körök újabban azt hí-resztelik, hogy ugyanezt az akciót végre-fogják hajtani Németországban is, ahol azon-ban erről a dolgról mitsem tudnak. Való-színű, hogy olyan rendszabályokról van szó, amit a legtöbb valószínűség szerint vissza-fognak vonni abban a pillanatban, amikor az birodalmi legfelsőbb körök bele fognak a-tygybe avatkozni.

Egy évig éjjel-nappal dolgozik a tiz legnagyobb amerikai repülőgépgyár

Washington, július 9. Az Egyesült A-l lamok légi haderejének további kiépítése s rohamos fejlesztése lázas iramban folyik tovább. Minden jel arra vall, hogy egy év múlva, 1939 július elején az Unio légi-hadereje lesz a földkerekség leghatalma-sabb légiflottája. Az óriási aranyu fey-verkezési programmal, amelyet az amerikai hadügyi kormány elhatározott, erede-tileg csak 1940-re kellett volna elkészül-ni, utóbbi időben azonban annyira meg-gyorsították a fegyverkezési tervet vég-rehajtását, hogy a most kiadott félhiva-talos jelentés szerint a légi programban szereplő 2320 új katonai repülőgép már egy éven belül elkészül.

Az új rendelkezések értelmében tiz re-pülőgépgyár egy éven keresztül éjjel-nap-pal dolgozik a megrendelt gépek előállítá-sán. Egyes gyárak heti 10 repülőgép elő-

állítására rendezkedtek be. Az új gépek között szerepelnek a legújabb típusú har-cászati gépek, amelyek sebessége 480 ki-lométer. A legutóbbi rendelések összege meghaladja a 15 milliárd dollárt.

Amerikai aviatikai körökben úgy tud-ják, hogy a most megkötött megrendelé-sek között intézkedés történt 13 úgynove-zett „repülő erőd“ megépítésére.

Ezek az óriásgépek 408 kilométeres se-bességű Bosing típusu repülőgépek, ame-lyek hat nehéz gépfejgyverrel vannak fel-szerelve. Ha elkészültek a „repülő erődök“ az Egyesült Államok légi hadereje 50 ilyen óriásgéppel rendelkezik. De rendli-vül fontosnak tartják ezenkívül újabb 70 Douglas-rendszerű bombarepülőgép meg-rendelését is. amelyekből egy év múlva az amerikai légiflottának már 350 darab-ja lesz.

A két éves spanyol polgárháboru

Az európai nagyhatalmak, a spanyol köztársaságiak és nemzetiek frontja a véres pireneusi játszmban

A két éve dúló spanyol háboru kitörése után Európa számára felvetődött a nagy kérdés, hogyan lehetne megakadályozni a konfliktusnak elharapózását és átterjedését a kontinens más részeire. Az érzelmi, vagy értelem pártoskodást semlegességi és benemavatózkodási kötelezettségekkel korlátozták. Ha ezeket a korlátokat minduntalan át is lépték, de semkise merészelte egészen felrobbantani azokat. Ennek a politikának az alapján sikerült a konfliktusnak komolyabb európai kihatásait mind máig elhárítani.

A Spanyolország szükségyszerűen háttérbe szorította az európai államoknak saját biztonságukért való gondját. Franciaország tudta, hogy a népfronti pártok által a spanyol kormányt nyújtott támogatás miatt nem számíthat a nemzeti felkelők rokonszenvére és ezért saját pireneusi határainak biztonságát az Azana-rezsim győzelmére építette. Azt a veszedelmet sem hagyhatta figyelmen kívül, hogy a Baleari szigetek egy Olaszországhoz közelálló katonai hatalom uralma alá kerülhetnek. Olaszország számára pedig nagy veszedelmet jelentett az a lehetőség, hogy a népfront ellen támadt nemzeti és polgári felkelés vereséget szenvedhet. Madridi kormányának esetleges gyors győzelmét jobboldali és polgári elemeknek a lemeszarási és Spanyolországnak esetleges szovjetizálása követhette volna. Olaszország és Portugália számára egy ilyen győzelem és annak a Földközi tenger összes partjaira való kihatása súlyos veszedelmet jelentett volna, sőt Portugáliát állami önállóságának összeomlásával is fenyegette. Az is előrelátható volt, hogy ha Olaszország tud Spanyolországra befolyást gyakorolni, úgy ezzel a nyugati hatalmakhoz való viszonyát is új alapokra helyezheti. Angliának természetesen nem állott érdekében, hogy Spanyolországban megváltozzanak a viszonyok és ez határozta meg óvatos politikáját.

Ezek a megfontolások határozták meg a hatalmak magatartását, ami a nagy fázissal életben tartott benemavatózkodási politikában jutott kifejezésre. Spanyolország belső helyzetét és valóságos érdekeit pedig alig vették tekintetbe.

A népfront

Ezalatt a spanyol belpolitikai helyzet a háboru lefolyásával lényeges átalakulásokon ment keresztül. A népfront helyzete is alapvetően megváltozott. A baloldali polgári elemek és anarchisták furcsa szövetségére támaszkodó, de tetterős népfronti kormány a tömegek felfegyverzése által vitva a harcot a polgári, paraszti, klerikális és katonai elemek ellen. De csakhamar kritikus helyzetbe jutott, amikor a trockijista irányzatú kommunisták kerültek előtérbe és kijelentették, hogy hajlandók együttműködni az anarchistákkal. Largo Caballero kormányának korszaka volt ez. Oroszország befolyásának egyre fokozódó növekedése azonban csakhamar leváltatta ezt az irányzatot a hivatalos szovjet-kommunizmussal, amelyet a Negrin-kormány felett, ha nem is képviselt. Ennek a folyamatnak a végét jelentette az 1937 májusában kitört barcelonai anarchista felkelés, amelyet Poca tábornok vert le. A fejlődésnek harmadik fázisa következett ezután, amely az orosz befolyás csökkenése és a francia befolyás erősödése jegyében állott és mint ilyen a kormányhatalom megerősítéséhez vezetett. Ennek a fázisnak a betetőzését jelentette az ugynevezett „nemzeti egység kormány”, a katalániai és aragóni fronton beállott katonai válság (március) idején. A kormány pozíciójának megerősítése a népfronti hadsereg szervezeti megszilárdításában és a különböző sikeres offenzívákban és ellentámadásokban jutott kifejezésre.

A „nemzeti egység” kormány

A „nemzeti egység” kormány, amely a népfronti kormány helyébe lépett, nem

fejezi ki azt, amit a nemzeti unió fogalma fed Franciaországban. Főleg a külföldnek szól ez a megjelölés és a jelek szerint francia polgári és klerikális körökben is szimpátiákat ébresztett a köztársasági Spanyolország iránt. Belpolitikailag nézve, a Negrin-kormány politikája számára egyetlen célt jelöl meg: a háboru folytatását. Mindazon szociális kísérletek, melyek a háboru megindulásával léptek fel egyidejűleg, teljesen háttérbe szorultak. A nemzeti egység azonban nem támaszkodik az összes körök és pártok önkéntes közreműködésére, hanem részben bizonyos elégedetlenségek elfojtására épül. Magától értetődő, hogy a forradalmárok és szeparatisták, akik a népfronthoz csatlakoztak, nem azért vállalkoztak a háborúra, hogy meghajoljanak egy központi kormány vasfegyelmé előtt. Teljes belső egység már csak azért sem lehetséges, mert igen sok ember, különösen a középosztályból, a szélső baloldaliak keze által vesztette el közvetlen hozzátartozóit. Az sem mondható, hogy a közös háztartásban élő köztársasági és katalán kormány között összhang uralkodik a jövőbeni kérdések tekintetében.

Ilyen körülmények között bámulatos az a kemény ellenállás, amelyet kétségbeejtő helyzetükben fejtenek ki a népfront csapatai. A „Deutschland” bombázása, a guernicai tragédia, Orgei francia falu bombázása, amit oly nagy csendben fogadtak

Párizban, a népfront fenyegetései Olaszország ellen, — mindezen jelenségek azt mutatják, hogy a barcelonai kormány nem vesztette el reményeit. Időt akar nyerni azért, hogy a spanyol konfliktus méretelt kiszélesítse. Ehhez járul még egy spanyol jellemvonás is, a bámulatos szívósság és makacosság egy kilátástalannak látszó ügy védelmében.

A nemzeti Spanyolország

A nemzeti Spanyolország egészen más fejlődésen ment keresztül. Egy egészen heterogén tömegeből népi egység kovácslódott össze. Az egyetlen erős, és határozott programmal rendelkező karlista pártot tulszárnyalta a Falange Española, amely a nemzetiek egységpártjává hatalmasodott ki. Nem ment ez minden ellenállás nélkül. Széthuzásból és ellentétekből született meg ez az egység, ami Franco tábornok katonai hatalmának a műve és tagadhatatlanul fennáll az a veszély, hogy a régi politikusok, az egyház és a nagybirtokosok utját fogják állni a Falang fiatalos lendületének.

Ugyanekkor lépten-nyomon kiittköznek az ellentétek a Franco rendelkezésére bocsátott német pilóták és technikai szakemberek és a Franco oldalán harcoló olasz légiók, valamint a spanyolok között. Köztudomású, hogy a spanyol hajlamok arra, hogy kigunyolja a nehézkes németet és lenézze a puhanylevű olaszt. De a nemzeti létért való harcban az egyéni érdekmeknél erősebb az együttműködés szükségességének felismerése. Az együttműködés pedig csak úgy lehetséges, ha a külföldi katonai erők a nemzeti parancsnokságnak vetik alá magukat és az a teória, hogy Franco pilótái az ő parancsa ellenére is önkényesen hajtának végre hajóbombázásokat, aligha fog helytállni a későbbi történelmekutatással szemben.

Halálra ítélték a liegei méregkeverő asszonyt

Meg akarja lincselni a tömeg a halálraítélt asszonyt!

Liege, július 9. Mint a Havas távirati ügynökség jelenti, a liegei esküdtszék tegnap hozott ítéletet özvegy Beckerné bűntudományában. — Mint ismeretes, az elvetemült asszony 11 gyilkosságot és 5 gyilkossági kísérletet követett el, többnyire magányos nők ellen. Beckerné hízog modorával nyerte meg áldozatai bizalmát, akiket miután az ő javára megírták végrendeletüket, megmérgezett. Következtesen

minden esetben digitalisszal végzett áldozataival. Az esküdtszék a „liegei szörny” bűntudományában halálos ítéletet hozott.

Amikor a halálraítélt asszonyt a tárgyalásról a börtönbe szállították a feldühödött tömeg meg akarta lincselni és ötven csendőr csak nagynehezen tudta a lincselést megakadályozni.

Neumann professzor az eviani konferencián

Amerika évente 27.000 német emigránst fogad be. Roosevelt sürgönye dr. Stephen Wisehoz

Evian, július 9. A kormányok közötti értekezlet csütörtöki ülésén felszólalt Helio Loho brazilai kiküldött, aki kijelentette, hogy országa kész csatlakozni a menekültek problémájának megoldását célzó erőfeszítésekhez. A belga kiküldött sajnálatla közölte, hogy mielőtt országa újabb nemzetközi kötelezettségeket vállalna, kénytelen ismét vizsgálat tárgyává tenni az egész problémát. White ezredes, ausztráliai kereskedelmi miniszter közölte, hogy Ausztrália nem adhat kiváltságokat nem-angol állampolgároknak. Hasonló közlést tett Kanada megbízottja is.

Az általános vita befejezése után Bérenger elnök javasolta Roosevelt elnök képviselőjének megválasztását a kormányok közötti bizottság elnöki tiszttségére. Myron Taylor javasolta, hogy Bérenger díszelnökké választásak. Végül két albizottságot alakítottak.

Amerika évente 27.000 német emigránst fogad be

Szerdán este ért véget a menekültügyi konferencia első ülése és utána a késő éjszakai órákig folytak a delegátusok és a különböző szervezetek magánbeszélgetései a Hotel Royal és Hotel Splendit társalgóiban. Világhírességek és nemzetközi tekintélyű politikusok társalogtak a hotelhálózatban az első nap eredményeiről és a várható kilátásokról. Nagy feltűnést keltett Evianban Héthársi Neumann professzornak, a világszerte ismert fülspecialistának, a lemondott angol király kezelő-

orvosának megjelenése. Neumann professzort tudvalevően letartóztatták Bécsben és csak később — állítólag angol befolyásra — bocsátották szabadon. A kiváló fülspecialista ekkor elhagyta Bécsét.

A hangulat általában bizakodó és mindenfelé azt hiszik, hogy az eviani konferencia pozitív eredménnyel fog járni. Eddig az első

Az impotens férfi nem beteg, hanem hanyag

Elképzeltetetlen, hogy egy férfi, aki ne tegyen meg minden lehetőt az impotencia megelőzésére.

Ez annál természetesebb, mert a RETON-tabletták a nemi neurasthenia komoly kezelését teszik lehetővé.

A RETON-t a következőképpen kell bevenni: naponta három tablettát három héten át és azután egy nyolcnapos szünetet következnek.

Egy RETON tubus 25 tablettát tartalmaz, azaz egy nyolcnapos kúrára elegendő.

A RETON tabletták használatát mindenki megengedheti magának, mivel szállított ára tubusonként Lei 98.

Mi csodálatos ital!

Egy pillanat alatt elkészíthető. A Lilhines de Dr. Gustin-nek egy kellemes ásványvíz az, amely borral keverve kitűnő ital az a. Nálunk. A Lilhines de Dr. Gustin-nek kellemes érelmozdító hatású. A Lilhines de Dr. Gustin-nek kellemes ízű. Kérje mindentől a valódi Dr. Gustin-t!

A Lilhines de Dr. Gustin Franciaországban három évtizede van forgalomban és ma már nélkülözhetetlen egy otthon, mint a hűvös italok. Utánzatokat utasítunk vissza!

Vesérsépv. A. G. F. R. BUCURESTI, Str. Costache Balcescu, 23

Lilhines de Dr. Gustin

Az alábbi felszólalások bejelentéseiből megállapítható:

1. Az Amerikai Egyesült Államok hajlandók évente 27.317 új német és osztrák kivándorlót befogadni.
2. Anglia, ami az anyaországot illeti, nem rendelkezik további nagy befogadókapacitással, de hajlandó súlyos anyagi áldozatokat hozni annak az érdekében, hogy a kisebb népsűrűségű gyermatokra vigyék az emigránsokat, akik ott megfelelő életlehetőségeket találhatnak.
3. Franciaország eddig 200.000 menekültet fogadott be, de hajlandó újabb áldozatokat hozni.
4. A kivándorlás finanszírozását a New Yorkban felállítandó kivándorlási bank végezni, amely nemzetközi ellenőrzés alá kerül. Mint látható, a három demokratikus világ-hatalom komolyan veszi Roosevelt elnök akcióját.

Roosevelt sürgönye az amerikai zsidósághoz

Detroiti távirat szerint az amerikai zsidóság különböző szervezeteinek 500 delegátusa jelent meg azon a detroiti értekezleten, amely az eviani konferencia előestéjén ült össze és amelyen dr. Stephen S. Wise elnökölt. A detroiti értekezlet vezetősége sürgönyileg üdvözölte Roosevelt köztársasági elnököt, aki a következő távirattal válaszolt:

„Több esztendeje figyelem a palesztinai ujjáépítés irányuló munkát és remélem, hogy a böcs megfontoltsággal vezetett és konstruktív akciójuk minden tekintetben sikerrel fog járni!”

Az amerikai zsidóság túlnyomó többsége azon az állásponton van, hogy elsősorban Palesztinát kell igénybevenni a németországi és ausztriai zsidó menekültek elhelyezésénél.

200 millió dollárra van szükség

Az angol zsidó szervezeteknek Sir Herbert Samuel által Evianba eljuttatott memorandumát most Londonban is nyilvánosságra hozták. A memorandum szerint 200 millió dollárra van szükség a német és az osztrák menekültek ügyének teljes elintézésére. Ha csak a fiatalabb generációkat akarják a területre költetni, akkor is 80 millió dollárra rugnak a költségek.

A memorandum egyébként a kérdés sürgős elintézését kívánja, mivel a menekültek pánikja és a pszichológiai zűrzavar továbbtartása esetén nem lehet eredményes munka.

Fejfájásnál, boroagásra, lemosásra láznál jótékony bedörzslésre valódi Diana!

Palesztinai gyárim fuv

JEGYZE MEG E

PENGE

vedjegyvet

OKAVA

Gavorhite

KÖZGAZDASÁG

A Nemzeti Bank fiókjainak igazgatói lesznek a kereskedelmi és iparkamarák kormánybiztosai

Bucuresti. július 9. A nemzetgazdasági minisztérium — mint megtört, — elhatározta, hogy az új rendeltetvény értelmében kormánybiztosot nevez ki az összes kereskedelmi és iparkamarák élére. A kormánybiztosok ellenőrzik a kereskedelmi és iparkamarák ügyvitelét, főleg azt, hogy a költségvetési tételeket azok rendeltetésének megfelelően használják fel és joguk van résztvenni a kamarák igazgatóságának ülésein is. Abban az esetben, ha a kamara igazgatósága olyan határozatot hozna, amely a kormánybiztos megítélése szerint kamara vagy annak tagjai érdekeivel ellentétes, vétőt emel a határozat ellen és az esetről írásbeli jelentést tesz a nemzetgazdasági minisztériumnak, amely a jelentés vételéről számított

tíz napon belül meghozza érdemi és végleges döntését, addig azonban a kifogásokat határozat gyakorlatilag nem hajtható végre. A kormánybiztos ezenkívül minden hónapban jelentést köteles tenni a kamarák működéséről és ügymenetéről a nemzetgazdasági minisztériumnak. A kormánybiztos tevékenységéért a kamara költségvetésébe beállított havi tiszteletdíjat kapja.

A nemzetgazdasági minisztérium most úgy döntött, hogy a kereskedelmi és iparkamarák kormánybiztosai a Nemzeti Bank fiókjainak igazgatóit nevezi ki, kik kormánybiztos tevékenységük megkezdése előtt kötelesek lemondani az igazgatói társaságokról.

Vagononként tízezer lej kiviteli jutalmat kapnak a buzaexportőrök

A kivitel július 15-től augusztus 14-ig eszközöndő. Nem állapították meg maximális árat az új buzára

Bucuresti. július 9. A kormány legfőbb gazdasági bizottsága tegnap este megtartott tanácsos nagyfontosságú határozatot hozott az új buza kivitelrel kapcsolatban. A legfőbb gazdasági bizottság elhatározta, hogy a folyó évi július 15-től kezdve a jelenleg érvényben levő valutáris jutalmon kívül vagononként 10 ezer lej ugynevezett gazdasági prémiumot ad azoknak a romániai buzaexportőröknek, akik 77 kilós és csak három százalékos idegen anyaggal kevert búzát szállítanak külföldre. Ezt a gazdasági prémiumot azonban csak azok a gabonaexportőrök fogják élvezni, akik a fenti feltételeknek megfelelő búzát olyan országokba exportálják, amelyekben nincsenek valutakorlátozási rendszabályok életben, illetve, amelyek a korlátozó intézkedések ellenére is szabad devizával fizetik a romániai gabonát.

A gazdasági bizottság egyidejűleg megteremtette a buza kiviteli jutalom kifizetéséhez szükséges anyagi alapot, illetve pénzügyi fedezetet is. A vagononkénti 10

ezer lejes kiviteli prémiumot azok az exportőrök kaphják, akik az exportot július 15-től augusztus 14-ig bezárólag bonyolítják le.

Hogy a külföldön való értékesítést megkönnyítsék, a Román Nemzeti Jegybank a kormánnyal egyetértésben elhatározta, hogy azonnal elszámolja a korábbi szállításokat azokkal az országokkal, amelyek erős valutával fizetnek, még abban az esetben is, ha az illető állammal Romániának nem volna kliring-egyezménye.

A legfőbb gazdasági tanács egyébként már megteremtette a szükséges alapokat arra az esetre is, ha a buza ára esnek és így intervenció vásárlások eszközölésének szükségessége mutatkoznék.

A hozott intézkedések teljes mértékben biztosítja az új termésű buza megfelelő árszínvonalon való értékesítésének lehetőségét és éppen ezért egyelőre nem állapították meg maximális árat a buza vásárlásokkal kapcsolatban.

Magyarországon megváltoztatják a fahevitel rendszerét

Fokozódni fog Románia faexportja Magyarországra

Bucuresti. július 9. Magyarországon az ipari célokra felhasználható faanyagok behozatala — mint ismeretes — korlátozó intézkedésekkel megnehezített, ugynevezett „junctim, kapcsolatos rendszer” mellett történik. A magyarországi importőr, aki ipari célokra szükséges faanyagot hoz be Romániából, vagy Jugoszláviából, csak abban az esetben kapja meg a vonatkozó behozatali engedélyt, ha egyidejűleg hasonló rendeltetésű és hivatalos részről megállapított mennyiségben Ausztriából is faanyagot vásárol. Ez a junctim rendszer főleg a kelet- és délmagyarországi területeknek faanyaggal való ellátását nehezíti meg. Szakkörök megállapítása szerint Magyarország faigényeinek legálább feltétlenül meg kellene felelnie, mint Ausztria. A „kapcsolatos rendszer” tehát nem előnyös Magyarországra.

A Prezentul című közgazdasági lap beavatott forrásból most azt írja, hogy Ma-

gyarországon rövidesen megszüntetik a junctim rendszerét és visszaállítják a fabehozattal kapcsolatosan a szabad kereskedelmi rendszert, ami azzal az előnyvel járna a magyarországi szakmai kereskedelemre, hogy szükségletét a tetszése szerint megválasztott beszerzési piacon fedezheti. Ha a szabad kereskedelmi rendszert faanyagok behozatalával kapcsolatosan Magyarországon tényleg bevezetik, úgy Románia az eddiginél lényegesen nagyobb exportot bonyolíthatna le Magyarországra az ipari célokra szolgáló faanyagokból.

A kormány újabb száz cséplőgépet hozat külföldről

Bucurestiből jelentik: A földművelési minisztérium annak érdekében, hogy romániai mezőgazdák a csépléshez szükséges megfelelő számú gépekkel rendelkezzenek, rendeltetvény aláírására tett előterjesztést az uralkodónak. A rendelt-

törvény szerint — amely a napokban már meg is jelenik — Románia újabb 100 darab cséplőgépet vásárol külföldről, amelyeket vámentesen és kontingentálási illeték nélkül hoznak be az országba. A földművelési minisztérium eddig már 200 cséplőgépet hozatott szintén vámentesen és kontingentálási illeték nélkül külföldről, ezeket a gépeket azonban a román gazdák, illetve mezőgazdasági szervezetek már mind megvásárolták.

Változatlanul lanya a cseh korona. Bucurestiből jelentik: Az Argus közlése szerint a cseh korona 4.92—4.94 lejes jegyzéssel változatlanul lanya. A cseh korona iránt mérsékelt az érdeklődés.

Tartott az irányzat a fővárosi értéktőzsdén. Bucurestiből jelentik: Az Argus jelentése szerint a fővárosi értéktőzsdén az irányzat tegnap tartott volt, főleg az állampapírok piacán. Egyes állami papírokban az árfolyamok kisebb mértékben ma emelkedtek.

Tömegesen büntetik meg a vállalatokat mert megszegték a román elem alkalmazásáról szóló törvényt. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium ezer lejtől 200 ezer lejig terjedő pénzbírsággal büntetett meg 524 kereskedelmi és iparvállalatot, további 91 céget pedig megintett, mert nem tartották be a román elemnek a vállalatoknál való alkalmazásáról szóló törvényt.

Négyezer méter magasságban is sikeresen ültethető mezőgazdasági termelés. Moszkvából jelentik: Az orosz mezőgazdasági kísérleti intézet érdekes és szeszűzéses gyakorlati eredményeket végződött kísérletet folytatott le a Pamir nevű fensíkon, 4000 méter magasságban a tengerszint felett. A mezőgazdasági intézet négy éven át különböző növényeket és gabonafajtákat ültetett el, illetve vetett el az említett fensíkon és az eddigi szakértők vélemények ellenére az összes növények kitűnően fejlődtek és kielégítő terméshozamot eredményeztek. A kísérlet beigazolta, hogy bármily növény nagy magasságon is sikeresen termelhető, a fontos csak az, hogy a magaslati helyeken a növényeket kövér termőföldbe ültessék el.

Harmáncmillió lejért utjavításhoz és építéshez szükséges gépeket vásárol a közlekedési minisztérium. Bucurestiből jelentik: A kormány céltudatosan valósítja meg a romániai utak helyreállítására és új utak építésére kidolgozott munkatervét. A legutóbbi minisztertanács Ghelmegeanu közmunka- és közlekedési miniszter előterjesztésére 30 millió lej hitelt szavazott meg a minisztérium rendelkezésére. Az összegből közel 100 darab, az utjavítási munkálatoknál szükséges speciális gépeket vásárolnak külföldről. A minisztérium egyébként 800 millió lejjel rendelkezik a nagyszabású utjavítási és utépítési munkaterv végrehajtására.

Schalom Asch: Dalol a völgy. A palesztinai életről szól a nagy író új könyve, 286 lap, kötve 158 lei. — Előbbi Tábor-könyvek: Schalom Asch: A nagy fal, két kötet 211 lei, kötve 316 lei, Sommer: Kelt Granadában kve 158 lei, Dubnov: A zsidóság története. Lázár: Palesztina, stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

5000 kötet
kitűnően

összeválogatott modern magyar, német kölcsonknyvtár

eladó

Kisebb városban biztos egzisztenciát jelent. Kedvező fizetési feltételek. Érdeklődni:

a Hegedűs Hirlap-irodában Oradea

Toga gyorsan és biztosan hat. Újítékszoba Idegtájdalmak Rheuma, Kézvény, Hüléses betegségeknek szüllet- és végtájdalmaknak! Toga oldja a húgysavat! Erősen bakteriumölő! Még elhanyagolt esetekben is hatásos: 7000 orvosi szakvélemény! Egy kis érlet meggyőzi! 42, 14 és 9 tablettás csomagolásban. // Lei 130.-, 52.- és 12.-

Sir Galahad: Bizánc. A kultúrtörténeti munkák sorozata markáns új könyvvel gazdagodott, Sir Galahad: Bizánc című munkájával. Bizánc a rejtélyeknek, misztikus ködbeborult uralkodóknak, hadvezéreknek és ceremóniáknak fogalmát testesíti meg számunkra. A világnak egyetlen birodalma sem volt, amelyről annyi hamis elképzelés keringt volna, mint erről a birodalomról, mely a maga különös formáiba. Aki elolvassa Sir Galahad könyvét, csodálkozva látja, hogy Bizánc hatalmas, jórészt népi politikát követő császárok boldog, mély, harmónikus kultúrájú birodalma volt s az izgalmas fejezetek során a gazdag tudományos adatok mellett egy nagy állam gyönyörű lendületének és megrázó bukásának élményével gazdagodik. Sir Galahad: Bizánc című műve az Athenaeum kiadásában jelent meg, az „Európai Kultúra Története” sorozatban, amelynek előbbi kötetei: Homo: Római kultúra, Croiset: Görög kultúra. Kötetje vászonkötésben számos illusztrációval 198 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságok jegyzékét.

— Leondó anyák, akiknek különös gondtal kell arra ügyelniük, hogy béműködésük rendszerben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

Erdei Ferenc: Parasztk. Parasztk nincsenek kezdettől fogva és nem is maradnak fenn örök időkre. A parasztság folytonos társadalmi harcok egyik állomása: lett, van és elműlik, s átadja helyét más társadalmi rétegeknek. Erdi Ferenc: Parasztk című könyvében az európai parasztság változó típusai jelennek meg, mint ennek a különös társadalmi világnak eleven és izgalmas teljességű megtestesítői. Az író, aki maga is végigélt a parasztelelet minden stációját, tökéletesen egybeolvad a tárggyal s írását meglepő szubjektivitás teszi meggyőzővé. Erdi Ferenc: Parasztk című műve az Athenaeum „Magyarország felfedezése” című sorozatban jelent meg, szép kiállításban csak fűzve ára 165 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságok jegyzékét.

Sinclair Lewis: Dollárcápák. Egy szörnyen tehetségtelen angol író felolvasó körutat tesz Amerikában. Megmagyarázza a yenkiknek, hogy ostobák és faragatlanok. Az nem zavarta, hogy a valóság nem éppen ilyenek bizonyul, csak azon lepődik meg, hogy a „dollárcápák” nem hajlandók kivétel nélkül elkiesedni, ha ócsárolják őket. Féltekintő mulatságos perszifláz. A kis regényt 5 elbeszélés követi. Egy gazdag merikai fiatsalombert, művelődési viselkedésében szenvedő tápszertgyáros papája Párizsba küldi festészetet tanulni. Ő sem tehetségesebb, mint az angol író. Lewis-nek mégis rokonszenvesebb: szereti úgy látni, hogy legalább az önkritikája egészségesebb s éppen idejében hazautaztatja telekügynököknek. Eddig még csak a deris felszínen vagyunk. Egy kis remekműben (Falú) Lewis leszáll a tragikus mélységbe. Egy becsúszó farmerfarmazék tüzzel-vassal urat csinál a fiából. A fiu betörök, de csak szegény és boldogtalan külvárosi fogász lesz belőle. Kopottan, öregedve, feleségével, két gyermekével is visszatérne a farmra, mikor apja halálával erre végre lehetőség nyílik. De most meg feleségének ellenkezése az akadály s öreg farmer-nagybátyja elárulja neki a titkot: az asszonynak igaza van, a farmerélet elviselhetetlen. Itt már a teljes igazság szól. A városi kultúra ma csak afféle üres konzerv-civilizációt ad a legtöbbször embernek. A nyomorúságos földúrás sem lehet a boldogság forrása, ha csak nem fűli hivatlamai különözelem. Valahogyan mégis igazi kultúra kellene, egészséges ösztönök kiművelt tevékenysége. Jó könyv. A fordító (Német Andor, Fejtő Ferenc és Kovács György) élettel, gördülékeny, tiszta szöveget nyújtanak át a magyar olvasóknak. Pantheon Kiadás, 272 lap. Ára fűzve 125 lei, kötve 158 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérjen Pantheon újdonság jegyzékét.

A Bahlu peregetek. elporladtak egyik elka jával való éret Lelea multu váro Elmultak korogva esengős u ki a poros olkosságátó A hajdu tás strázsá A vonat cs

Sinclair Lewis: Dollárcápák. Egy szörnyen tehetségtelen angol író felolvasó körutat tesz Amerikában. Megmagyarázza a yenkiknek, hogy ostobák és faragatlanok. Az nem zavarta, hogy a valóság nem éppen ilyenek bizonyul, csak azon lepődik meg, hogy a „dollárcápák” nem hajlandók kivétel nélkül elkiesedni, ha ócsárolják őket. Féltekintő mulatságos perszifláz. A kis regényt 5 elbeszélés követi. Egy gazdag merikai fiatsalombert, művelődési viselkedésében szenvedő tápszertgyáros papája Párizsba küldi festészetet tanulni. Ő sem tehetségesebb, mint az angol író. Lewis-nek mégis rokonszenvesebb: szereti úgy látni, hogy legalább az önkritikája egészségesebb s éppen idejében hazautaztatja telekügynököknek. Eddig még csak a deris felszínen vagyunk. Egy kis remekműben (Falú) Lewis leszáll a tragikus mélységbe. Egy becsúszó farmerfarmazék tüzzel-vassal urat csinál a fiából. A fiu betörök, de csak szegény és boldogtalan külvárosi fogász lesz belőle. Kopottan, öregedve, feleségével, két gyermekével is visszatérne a farmra, mikor apja halálával erre végre lehetőség nyílik. De most meg feleségének ellenkezése az akadály s öreg farmer-nagybátyja elárulja neki a titkot: az asszonynak igaza van, a farmerélet elviselhetetlen. Itt már a teljes igazság szól. A városi kultúra ma csak afféle üres konzerv-civilizációt ad a legtöbbször embernek. A nyomorúságos földúrás sem lehet a boldogság forrása, ha csak nem fűli hivatlamai különözelem. Valahogyan mégis igazi kultúra kellene, egészséges ösztönök kiművelt tevékenysége. Jó könyv. A fordító (Német Andor, Fejtő Ferenc és Kovács György) élettel, gördülékeny, tiszta szöveget nyújtanak át a magyar olvasóknak. Pantheon Kiadás, 272 lap. Ára fűzve 125 lei, kötve 158 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérjen Pantheon újdonság jegyzékét.

Szíves pártfogást kér: MENDEL GANZ.

Hajim Leloiu, a városalapító öregasszony ünnoekája, harcol állampolgári jogáért

Podul Leloei háromszáz éves története az állampolgársági revízió tükrében

Bucuresti, július 9. A Renasterea szerkesztőségében akadtunk rá Hajim Leloiura, aki állampolgársági ügyben jött le Targul Leloeiból a fővárosba. Hajim Leloiu majdnem elvesztette az állampolgárságát, pedig a testét össze-vissza szaggatták Mărăsestinél a német granátszilánkok. A „Barbaie si Credință (Férfiaság és Hűség) a kardokkal diszeleg a mellén... Hiába, nem tudta felmutatni a bíróságnál az összes előírt akta-kat...

Hajim családjára

De a fellebbezésre már sikerült megszereznie a ziratait. Az állami irattárból kaparta elő családfájának összes dokumentumait, amelyek világosan kimutatják, hogy egyenes leszármazottja a városalapító Leloea anyónak.

Ki vonhatná ezek után kétségbe Hajim Leloiu, Podul Leloei lakos román állampolgárságát?

— De mi az, hogy városalapító Leloea anyó?

— Moldovában még a kisgyermek is tudja baba Leloea történetét... Három évszázad burkolózott a legenda ködébe azóta, hogy Leloea anyó megtért őselhez. Régi pergamentek ma is beszélnek arról a Lea nevű izraelita leányról, aki a Bahluetul patak partján vert magának sátrát, a sátorból barakot épített — s minek utána a moldovai uriszék, Jasi felé, erre vezetett el az ut, Lea csárdát nyitott a Bahluetul partján.

A híd

De Lea tette le néhány atyafiának az első pallót is a Bahluetul vizére. Am a csendes kis patak megharagudott a palló miatt, vihar kerekedett, a víz megdagadt, kiöntött medréből s az ár elsodorta a pallót s vele együtt a zsidóné csárdáját, egész vagyonát. De Leát nem olyan fából faragták, akít az ilyesmi összetört volna. Mihelyt a víz visszament medrébe, messzi vidékről összehívta az embereket; a gyenge palló helyébe erős hidat vert s ott, ahol a barakcsárda állott, alapos kőház nőtt ki a földből.

Ehhez a hídhoz kötötte örök időkre a nevét.

A patkócsizmás zsidóné

Egész Moldovába hire ment a zsidó „Lea“ déreks története, a Bahliu és Carligitura vidéke dícsérte nevét a férfias erényekkel megáldott patkócsizmában járó asszonynak.

A híd tartósnak és megbízhatónak bizonyult s a Bahluetul tulsó partjáról a kocsi meg a szekerek nem töröttek, ha jött az ár, ha Iasibe (Iasi) vezetett az utjuk, Lea kocsmája udvarán töltötték az éjszakát s Lea hídján haladtak át a vizen.

Aldották is a nevét a szekereknek, akik nem voltak többé kénytelenek a Bahluetul szeszélyes vizén átgázolni.

...és Leából Lea, majd Lelea, később Leloea lett. Mire aztán megöregedett, az egész nagy vidék csak Leloea anyónak nevezte: a hidon tuli csárda Leloea anyóának.

A város

A Bahluetulon sok víz folyt le s az évek pergették. A zsidó Lea csontjai már régen elporladtak, de a neve fennmaradt s Izrael egyik elkalandozott leányának Moldova földjével való összeleltetéséből ott, ahol a dére: Lea hídát vert, megszületett az érdekes multu városka: Podul Leloei-Leloei hídja.

Elmúltak az idők, amikor a postakocsi csikorogva megállt a csárda előtt s ezüstcsengős urifogatok előkelő utasai pihenték ki a poros ut fáradaimat a konyhájáról és kocsiságáról híres zsidó kocsmárosné házában.

A hajduk kipusztultak a vidékről, a lilinés strázsák alabárdjai muzeumba kerültek. A vonat csak félórát tesz meg Iasitól Podul

Leloeig. A poros utcákon öreg, kaftános zsidók csoszognak elgondolkodva, rongyos bőcerek verik fel a kis mezővárs csendjét: Lea utódai.

Háromszáz éves sírkövek

A városka szívében, kis dombon, az idők szelétől megfeketedett zsidó sírkövek jelzik, hogy itt ezelt 300 évvel zsidó kolonisták telepedtek le Lea kocsmája körül.

A vajdák hívták őket idegen országokból: adót sem kellett fizetniük. 150 évvel ezelőtt már városka állott ott, ahol a Bahluetul bele-torkol a Bahuiba: Leloea hídja.

Zsidó mesterek

Az első kolonisták halászáttal foglalkoztak,

sózott halat vittek Iasiba eladni s mert ezen a téren Lea asszonyt uttörőnek tekintették, az ő utódait hívták hídakat verni egész Moldovába. Tűtájokat építettek, malmokat emeltek a vizek partján. Pékek voltak s megtanították a népet jó kenyeret sütni, üzleteket nyitottak, ahol minden árut meg lehetett találni.

De jöttek mindenféle mesteremberek: bádogosok templomokat fedeleztek, szabók, csizmadíák, szíjgyártók, ácsok... Dolgoztak és tanították a népet. Az urak pedig dédelgették őket.

Lassanként aztán hire ment a Podul Leloei iparoscéheknek...

A zsidók rituális fürdőt építettek a Bahluetulból kigörgetett fehér kövekből, szép zsina-góvákat, híres rabbiakkal.

Virágzásnak indult, boldog kis zsidó városka volt Leloea hídja.

A tűz

1899 nyarán aztán tűz pusztította el. Podul Leloei néhány óra alatt üszkös romhalmazzá vált.

A zsidó lakosság nagy része Amerikába vándorolt, elszéledt az országban. De akikben még benne élt Lea asszony szívós akarata, azok elkezdtek előlrol...

Hajim Leloiu, az állampolgár, ezeknek az embereknek az utóda. (h. e.)

Tizezer kötet unalmas könyv

Thomas Cosley birminghami kereskedőnek az a szenvedélye, hogy gyűjti az unalmas könyveket. A sajtó nemrégben szerzett tudomást a furcsa gyűjteményről s Cosley elmesélte az újságíróknak, hogy kététvezdes munkával mintegy 10.000 kötetet sikerült összegyűjtenie. Néhány szerzőt is megnevezett.

Néhány nappal ezelőtt a kereskedőnél két feketeöltözött ur jelent meg. Közölték vele, hogy Mac Pherson skót író segédei és párbajra szólították fel Cosleyt. Amint mondták, megbízójuk súlyos sértésnek tekinti, hogy Mr. Cosley könyvgyűjteményében szerepel és hogy ezt Cosley a sajtónak is tudtára adta.

A kínos ügy végül is várontás nélkül, ünnepléses nyilatkozattal végződött, amelyben Cosley nemcsak sajnálkozását fejezte ki ama kijelentésért, hogy Mac Pherson, a „közismerten érdekes író“ művei szerepelnek könyvtárában, ami — ha igaz is — csupán sajnálatos tévedés következménye, hanem kötelezte magát arra, hogy könyvtárát a jövőben a legteljesebb titokban tartja és semmiestre sem engedi meg, hogy bárki megtudja, mely írók műveiből áll.

Eltemették a Fericeirei uccai szerelmi dráma áldozatát

Cluj, július 9. A Fericeirei uccában lejártszódt szerelmi dráma áldozatát, Egyed Katalint szombaton délután 4 órakor temették a köztemető halottas házából. A temetésen nagy tömeg szorongott, főleg a Fericeirei ucca es környékének lakói jöttek el a „Boldog“ ucca boldogtalan végű hősnék utolsó útjára. Egyedné, akít a gyilkos asztalossegéd szintén megsebesített, tul van a veszélyen, de még orvosi kezelésre szorul. A rendőrség egyébként lázasan körözi a megszökött gyilkost, akinek személyleírását elküldték az ország valamennyi nyilvánvi rendőrségének.

Halálosvégű motorkerékpár gázolás a Regele Carol uccán

Cluj, július 9. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap este 8 órakor halálosvégű motorkerékpár-gázolás történt a Regele Carol II ucon. Balea Tudor szerelő Someseni felől jövet motorkerékpárjával elütötte a CFR garázs előtt Bálint József munkást. Mint a vizsgálat során kiderült, a motorkerékpár vezetőjét nem terheli felelősség a szerencsétlenségért, mert Balea többször túllépte, de Bálint nem vett róla tudomást, nyilván mert ittas volt. A szerencsétlenül járt munkást beszállították a sebészeti klinikára, ahol ma reggel hat órakor meghalt, anélkül, hogy magához tért volna.

Foglalkozási ágak, amelyektől eltiltották a németországi zsidókat

Berlin, július 9. A birodalmi kormány rendeletet adott ki, amely eltiltja a zsidókat a következő foglalkozási ágaktól: vagyonörzés, vagyonkezelés, föld-, vagy telekkereskedelem, hitelintézetek, házasságközvetítések (zsidókat kivéve) és idegenvezetés.

— Házasság. Támbor Rózsika és Kaszrierer Mózes f. hó 12-én d. u. 3 órakor tartják esküvőjüket Clujon, Str. Decebal 15 sz. alatt. Minden külön értesítés helyett.

Calinescu belügyminiszter döntött:

Az elsőosztályú éttermekben tizenöt, a többiekben tíz százalékkal kell leszállítani az árakat

Elkobozzák a balesetet előidéző autózvezetők hajtási engedélyét

Bucuresti, július 9. Calinescu belügyminiszter elrendelte, hogy a hatóságok kobozzák el minden hivatásos, vagy amatőr autózvezető hajtási engedélyét, aki balesetet idéz elő. A hajtási engedélyt a belügyminisztérium elé kell terjeszteni, mely a bírói döntésig visszatartja azt.

Egyidejű bucaresti jelentés szerint Calinescu belügyminiszter az élelmiszer szin-

dikátus és a fővárosi vendéglősök megbízottai folytatott megbeszélés alapján úgy határozott, hogy az összes elsőosztályú vendéglőkben 15 százalékkal, a többi vendéglőkben pedig 10 százalékkal leszállítatja a fogyasztási cikkek eladási árát. Ezt a fontos határozatot kiterjesztik a nagybani élelmiszerszállítókra is.

Kína ellenállása töretlen

A kínai külügyminiszter rádióbeszéde

Hankou, július 9. (Radior.) A Central News kínai hírszolgálati iroda közli, hogy a kínai központi kormány külügyminisztere rádióbeszédet mondott, amelyben közölte, hogy a nehéz harcok, amiket az utolsó 12 hónapban vívtak, töretlenné tették a kínaiak karátát és ellenállási képességét. A szónok a semle-

ges nemzetekhez apellált, kérve azokat, ne nyujtsanak több segélyt Japánnak, tökélcösznés, vagy hadianyag utján. A távolkeleti béke helyreállítására nemzetközi fellépés szükséges — fejezte be beszédét a kínai külügyminiszter.

Tegnap háromszor bombázták a nemzetiek Barcelonát

Salamanca, július 9. (Radior.) A nemzetiek hivatalos közleménye szerint tegnap a castelloni fronton a nemzeti erők elfoglalták Nules városát, miután előzőleg bekerítették annak erőit. A köztársaságiak Nulesben megismételték Burrianában elkövetett rombolásaikat: az utolsó pillanatban lerombolták az összes templomokat és főépületeket és így utólag feleslegessé tették a nemzeti csapatok övintézkedéseit, amelyek egyetlen lövést sem adtak le a városra, hogy azt kíméljék. A nemzeti erők 400 foglyot ejtettek és nagy mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Artana körzetében a nemzetiek fontos állásokat foglaltak el, Ahin falu közelében Jinque és Alcudie de Vec között. Elfoglalták az Ahin és de Jinque magaslatokat is.

A Havas barcelonai jelentése szerint, a nemzetiek tegnap éjjel és reggel két ízben bombázták Barcelonát és környékét. Három halálos és 7 sebesült áldozata van a támadásoknak. Reggel harmadikban is próbálták bombázni a fővárost, de a köztársaságiak léghárító ütegei távolartották őket.

Egyidejű barcelonai jelentés szerint, a hivatalos lapban ma rendelet-törvényt tettek közzé, amely felemeli a spanyol vagy idegen devizákat, a köztársasági Spanyolország területére behozó, vagy onnan ki-

vívó személyekre kiszabandó büntetéseket. Büntetni fogják a pénz, ékszer és drágakő, valamint a műkincsek csempészetét is.

Segítsük a morlakai tűzkárosultakat!

A morlakai tűzkárosultak felségélyezése érdekében megindított gyűjtőakciónkra ma Rados et Co festéküzlet 300 lejt küldött be. Eddigi gyűjtésünk 1700 lej. Összesen 2000 lej.

— Julius 20-án Curtea de Argesba zárandokolnak a Vitéz Mihály-rend lovagjai. Bucarestből jelentik: Julius 20-án Curtea de Argesba, Carol és Ferdinand királyok sirjához zárandokolnak a Vitéz Mihály-rend lovagjai. Mint minden évben, ezen a napon is a rend tornán és külföldi lovagjai fognak díszőrséget állni a sírok körül.

— Ausztriában súlyosan büntetik a polgári esküvő előtt egyházi eskütét végző lőkészeket. Berlinből jelentik: Az új nemzeti szocialista törvénykezés válsái oknak nyilvánítja az észbeli képességek elmaradottságát, a fertőző betegségeket. Ausztriában azokat a lőkészeket, akik a polgári házasságkötés előtt összeadják a házassulandó feleket, 5 évig terjedő börtönnel, vagy 10.000 márka pénzbírsággal lehet sújtani.

BARBAX

perc alatt remekül beretválókozhatszappan, ecset nélkül a közismert BARBAX RAPID crémmelel.

Gyártja: Ardealul S. A. Carei

Kérjen mindig

Jóminőségű és higiénikus.

SPORT

Csak röviden...

Közöltük már, hogy a megismételt és döntő jellegű UDR—Unirea Tricolor minősítő mérkőzést, amit eredetileg Craiova-ba töltek ki, az UDR kérésére Sibiu-ba helyezték át. Az Unirea Tricolor nem nyugodott bele ebbe a határozatba. A szövetség fellebbezési tanácsa erre úgy határozott, hogy a mérkőzést Sibiu-ban tartásuk meg, de zárt kapuk mellett! Erre nincs példa a román labdarugás történetében.

A franciaországi labdarugó világbajnokság rendezőbizottsága 5000 frankot juttatott el a francia sportújságírók szövetségéhez a sportújságírók özevegveinek és árvaikak menhelye számára. A milliós bevételből futotta erre is.

A Ferencváros tegnap délelőtt 1/2 10 órakor, a Ripensia este 10 órakor megérkeztek a fővárosba. A magyar csapat összehállítása ez lesz: Háda, Korányi—Tátra, Magda—Polgár—Pósa, Táncos—Kiss—Sárosy—Toldi—Kemény. A Ripensia erősít és Ciolac helyén Schwarzot jeltájtja, aki úgy látszik mégis marad. Esetleg leszerződötték az utolsó pillanatban Demetrovicit, a Kilmist fedezetét, akiért a Venus 300.000 lejű ajánlott fel. Ez esetben a timisoarai profik így veszik fel a küzdelmet: Pavlovici, Bürger—Chirdu, Lazar—Kotormány—Demetrovici (Nagy), Ertő—Beke—Marcu—Schwartz—Dobay.

A holland Schulte nyerte a Franciaország körüli kerékpárverseny harmadik szakaszát, 2. Meulenbeg belga, 3. Aegli svájci. Az összesítésben: 1. Majerus luxemburgi, 2. Weckerling német, 3. Leducq francia.

Az országos teniszbajnokságok első napján érdekeltelen előmérkőzéseket játszottak. Meglepetés csupán Grünwald (Makkabi, Oradea) győzelme Fildermann, a Doherty másodikának rangsorolt játékosra felett.

A mai belföldi bajnoki labdarugó műsor a következő: Baia-Maren Phönix—NAC minősítő mérkőzés, Sibiu-ban Unirea Tricolor—UDR minősítő mérkőzés. A 12-es A) divízió utolsó két résztvevőjének kiléte dől el ezen a két mérkőzésen.

A Közép-Európa Kupában ma ezeket a mérkőzéseket játszzák: Bucurestiben: Ripensia—Ferencváros. Genovában: Rapid—Genova. Torinóban: Juventus—Kladno.

A Slavia—Ambrosiana mérkőzést hétfőn játszzák Prágában.

A nyár folyamán Európában versenyző amerikai atléták egyik csoportjában helyet kapott Levy, a kitűnő zsidó diszkoszvető is. Levy a tavasszal majdnem állandóan 50 méteren felül dobott.

Iordache, az Unirea Tricolor válogatott balszélsője, a Venus-hoz szerződött két évre. A Venus alaposan felkészül a jövő idényre.

A labdarugószövetséghez távirat érkezett a NAC részéről, amely tiltakozik Jean Pelrescu bíráskodása ellen. A NAC fővárosi képviselője sietett kijelenteni, hogy a táviratot illetéktelen egyén küldhette, az egyesület nem adott felhatalmazást illetéktelenül sürgöny megkövetésére.

A fővárosi lapok közül néhány hevesen támadja a szövetséget, amiért a nemzetközi mérkőzések jegyeit elővásárlás végett átadja a Victoria sportcégnek. Ez a cég nagy nyereséget vár zsebre. A lapok azt nehezményezik, hogy a cég tulajdonosa, Zauber, a bucaresti Makkabi volt válogatott kapusa.

A labdarugószövetség felhívást intézett a fővárosi közönséghez, tartózkodják a kilencékektől. Az ok: a KKK vezetőségéhez panasz érkezett, hogy a túlzottan heves vérmérsékletű fővárosiak üllőpármák mellett keményebb tárgyakat, például söröslvegeket is dobálnak a külföldi csapatok játékosaihoz.

A román kézilabdaválogatott első világbajnoki mérkőzését Magdeburgban megnyerte Luxemburg ellen 12:6 (7:2) arányban.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, július 10.

Bucuresti. 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13.25: Hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 19.15: Tánccselezek. Közben: Sporthírek. 21: Hírek. 21.10: A rádiózenekar hangversenye. Operettrészek. 22. Caruso-lemezek. 23: Sporthírek. 23.15: Hanglemezek.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek, gyermekdalok. 8: Dávid Josifon előadása az amerikai zsidókról. 8.20: Mendelssohn-hangverseny. 8.50: Hetiszemle. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 10: Az angol programban a londoni filharmónikusok játéka.

Budapest I. 9.45: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakított zenekar. 15: Hanglemezek. 18: Cigányzene. 19.15: Világfúrdón ének. Csevegés. 20.15: „A muzsikáló Arany János”. 21.05: Sportrészletek. 21.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.35: Hírek. 23: Cigányzene és jazz. 1.05: Hírek.

Hétfő, július 11.

Bucuresti. 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.15: Jacobescu énekel. 19.25: Rádiózenekar. 21.30: Lemezek. Rádió Bucuresti 21.30: Kamarazene. Közreműködik a Theodorescu-négyes. 22.05: Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Keresünk belvárosban irodának alkalmas egyszobás földszinti helyiséget. Cim: Rudolf Mosse Calea Reg. Ferdinand 8.

Friedmann fotóművész a gyermekek fotografusa. Str. Regina Maria 46. Porujt-palota.

Veszek vas-, bádog- és fahordókat nagy mennyiségben, valamint zsák-ambalázst és gyapjút. Pollák Pinkász Cluj, Xenopol 1.

Fűszer és italmé-ésben jártas vidéki tizenhat év körüli izraelita leány teljes ellátással felvétetik. Cim a kiadóban.

Önálló tökéletes, több évi operatív és technikai praxissal, teljes felszereléssel bíró fogász, bevezetett rendelőt bérbe venne, avagy betársulna. Megkereséseket „Fogász” jelígre kérek.

Keresek textilsegédet azonnali belépésre. Özv. Friedmann Emanuella, Hatég.

Sör és bor szakmákban tíz évi gyakorlati fiatalember állást keres. „Szombattartó” jelígre.

Önálló levelezőt, gépelőt (román, magyar, német) keresünk. Gyorsíró, textilszakmában jártas, katonaviselt fiatalember előnyben. Kézírásos ajánlatokat „Kötelességtudó” jelígre a kiadóhivatalba.

Golyós kracherlis üvegeket olcsón eladunk. „Unirea” szódagyár Huedin.

Kisecsaládú metsző és előimádkozó, kis igényekkel, állást keres. Esetleg lelépésért. „Fiatal” jelígre a kiadóba.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy legmodernebb szobafestést, ajtó-ablakfestést, valamint lakás-féregtelenítést a legpontosabban és legolcsóbban vállalom. Szíves pártfogást kérek: Izsák Béla szobafestő, Str. Macavei 54.

Bucuresti komerzszönyegüzletben, perfekt románul beszélő, ügyes, megbízható eladófiút alkalmazok. Fizetés 2.000 lej. Ajánlatok „Szönyeg” jelígre a kiadóhivatalba.

Elisabeta 47, keletes villában 1 szoba, előszoba, fűrdőszoba azonnalra kiadó.

Munteanu Zsófia énekel. 22.30: Hírek.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. 8: Smlanski előadása a jász történetéből. 8.20: Templomi dalok koncertje. 8.45: Oktató előadás földművelők számára. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 9.45: Az angol programban: Beethoven-szonáták.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Zongora- és énekszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.45: Pontos időjelzés, 18: „Palesztina sorzdöntő órái”. Felolvasás. 18.30: Jazz. 20: Lemezek. 21: Két egyfelvonásos. 21.50: Hírek. 22.55: Időjárás-jelentés. 22: Katonazene. 24.10: Szalon- és jazz-zene. 1.05: Hírek.

Kedd, július 12.

Bucuresti. 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.15: Lemezek. Liszt-művek. 20.15: Vulpe Boris balalajka négyese. 20.50: Vaia Emanuel énekel. 21.15: Rádiózenekar. 22.30: Hírek.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. Az angol nevelés alapelvei. 8: Előadás az ásványi gyógyszerekről. 8.20: Hangverseny. Aida-részletek. 8.50: Előadás. 9.30: Az angol program keretében: Részlet a 19. század francia zenéjéből.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Balalajka. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Katonazene. 15.35: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés. 19.30: Tánccselezek. 20.30: Versek. 20.50: Mocsányi és Lakos tréfája. 21.30: Hírek. 23.0: Időjárásjelentés. 23.10: Cigányzene.

Férjhez adnám intelligens, csinos, megélhetéssel bíró hűgomat 32 év körüli kereskedelmileg képzett egyénhez, biztos egzisztenciával, vagy hozománnyal. Leveleket „100.000 készpénz” jelígre a kiadóba.

Kiadó július 15-re belvárosban két szoba konyhás lakás. Értelkezni Astra, Piața Unirii 3.

Eladó egy márványmosdó érzékkel. Str. Gen. Berthelot 25.

Cernăuți építészeti és rajzoló technikust végzett gyakorlati fiatalember, esőrangú munkaerő állást keres. Eugen Slamovits, Turbinei Băcău.

Detallizlet vezetőségét, ugyanott engrosizlet diszmi- és rövidáruszakmában jártas fiatal segédet keres. Ajánlatok pontos referenciákkal és igényekkel a kiadóba „Segéd” jelígre.

A timisoarai

nyilvánosságú fiuliceummal és kereskedelmi liceummal kapcsolatos

kóser internátusban

az évi ellátási díj igen mérsékelt mind a két, mind a három, vagy a több ágyas szobákban lakók részére. A fiuliceum I. o. tanulói felvételi vizsgálata szeptember 2-án, fiu kereskedelmi liceum V. oszt. tanulói felvételi vizsgálata szeptember 5-én lesz. Prospektust küld az igazgatóság.

Kimerült idegzetűk, lábadozók üdítésére valódi Diana sósborszesz!

FÜRDŐN is csak az

borotvapengét sürű és erős szakállhoz. Kérje a 0.08 mm piros címkés AVERUS borotvapengét. Felülmulhatatlan.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Vizsgafeladás. Hetényi Elemér növendékeinek vizsgálódása július 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Davila Színházban, igen olcsó matiné helyárrakkal. Színrekele- nek szemelvények: Amerikai Elektra, Harangvirág, Háromlevelű löhere, Templom egere, Magdolna, Romeo és Julia, Három grácia, Gróf Rinaldó, Viktória, Mézeskalács, Meseáruház és Agnes darabolából. Jegyek július 13-tól válthatók a színház pénztáránál.

AZ URANIA MOZGO MÜSORA:

Hétfő, kedd, szerda: Bohémek. Martha Eggerth és Jan Klepura slágere, Puccini operája nyomán.

A CAPITOL MOZGO MÜSORA:

Hétfő, kedd, szerda: Lányok a tüzvonalonban, zenés vígjáték, tündéri rendezéssel, ritka eleganciával, főszerepekben Joan Blondell—Dick Powell.

AZ OPERA MOZGO MÜSORA:

Pénteken, szombaton és vasárnap utóljára premier: Feleség, vagy szerető. (Asszony a keresztutnál). Himmusz a szerelemről és önfeláldozásról. Fősz.: Bette Davis és Henry Fonda. Jön: Bukom a férfiakra. Fősz.: Mae West.

A SELECT MOZGO MÜSORA:

Bohémek. Puccini halhatatlan operájának filmváltozata, főszerepekben: Martha Eggerth, Jean Klepura, Theo Lingon.

A ROYAL MOZGO MÜSORA:

Ma, vasárnap utóljára: Ejjeli járőr c. szenzációs kalandorfilm.

Hétfőn: Rendkívüli mozgósínházi esemény! Fedor Saljapin, a nemrég elhunyt világ-hírű tenorista egyetlen filmje: Don Quichotte kerül bemutatásra.

A THALIA MOZGO MÜSORA:

Hétfő, kedd: Dupla műsor! I. Cigányok. A legnagyobb szovjetfilmalkotás. II. Megtaláltam a férjemet. Főszerepekben: Claudette Colbert.

A MUNKAS MOZGO MÜSORA:

3, 6 és 9 órakor két nagy slágerfilm! I. A fekete légió. Egy izgalmas és borzalmas atmoszférában lejátszódbó filmsláger, mely elejétől végig lenyűgözi a nézőt. Fősz.: Humphrey Bogart és Ann Scher-dan. II. Dr. Sokrates. Paul Muni és Ann Dvorak egyik legszebb alakítása. III. Journal.

AZ EDISON MOZGO MÜSORA:

Eddig még nem látott csoda műsor: I. Az örök álarc. Szociális dráma. Olga Tshobova és Peter Peterson főszerepben. II. Madarász. Vig operette. Lil Dagover, Wolf Albach Retty. III—IV. Híradó és Micky Maus. Jön: Dick Foran és 2. sz. kémirodá.

Világmarkás gyógyhatású hámszer — szabadforgalomban árusítható tömegcikk — propagálására és terjesztésére

képviselőket keres

AGENTURA AMERICANA Oradea, Str. Poetug Goga 2.

Jöjjon a sportvonattal Bucurestibe a F.C. Rapid—Genova K.K. meccsre

Indulás Clujról szombaton, július 16-án este 10 órakor, visszaindulás hétfőn, július 18-án este 8 órakor. Lei 675 oda-vissza, meccsjeggyel együtt. Jelentkezni AGIMEX CENTROPA utazási irodában Cluj, Piața Unirii 3. Telefon 12-29.

Romániába érkezett Rev. Roach, a biciklivel barangoló anglikán lelkész

Az Európát járó anglikán lelkész elmondja az Uj Keletnek négy országban szerzett utitapasztalatait

Bucuresti, július 8. Rev. Charles Roach, bostoni anglikán lelkész, térdigérő vászon-nadrágjában, csupasz lábszáraival és vászonkalapjának lekonyuló karimájával nem úgy néz ki ebben a pillanatban, mint aki a St. Botolph of Boston-i katedrális szószékére ül szokott prédikálni.

A Carol Boulevardon lévő „Steaua Romana” palota kapujához támaszkodott, viharvert kerékpárja mellett áll s azon töri a fejét: Van-e még annyi ideje, hogy elmehessen audienciára a Miniszterelnök-Patriarkához, s ezzel nem kockáztatja-e giurgiui hajójának a lekésését.

A fiatal anglikán pap reverendája

A patriarkán minisztertanács van, úgy, hogy Roach lelkész az „Uj Kelet” marad néhány percre. Néhány angol ismerős kedélyesen csipkelődik a fiatal pappal:

— Ebben az öltözetben akarsz elmenni Szent atyánk a Patriarkához? ...

— Oh nem, itt van a reverendám a hátizsákban... olyan anyagból, ami nem gyűrődik, akár öntsétek előszobájában is magamra öltöhetem, — mondja jó humorral.

Nyomban föl is nyitja hátizsákját, amely a biciklivel együtt nyom összesen 18 kilót. S a kis hátizsákban mindent megtalálni amire egy globetrotter-panak szüksége van: ikerka-picurka összecusukható fogkefe, ruha-kefe, fésű, minden összecusukható. A miniatűr alumínium gyorsfűző, evőeszközök, a gumi mosdótál a keményvászorból készült zsák, amelybe — ha nyílt mezőn, vagy erdőben éri utól az éjszaka, nyugodtan belebuvík és alszik, ha vihar kerekedik, záporosó, a fejére húzza...

Jack, a hü barát

„Rev. Roach a kerékpár kormányát simogatva mondja:

— Jack-nek hívják az én hü barátomat. Taj nekem, ha ő bajba kerül, — de vigyázzunk is egymásra.

A lelkész kezén kötés van. Elmondja, hogy Brasov és Sinaia között ki kellett térnie egy kocsis elöl s négy éves barangolása után utolérte az első baleset...

— De jó, hogy Jack-nek nem történt baja, — mondja.

A kerékpár egyébként nyolc sebességváltóval van ellátva. Roach lelkész egyéni tapasztalásáról van szó, — amelynek segítségével a legerősebb lejtőt is megmássza. Nem rég — miközben Csehszlovákiát járta, — fölpédálozta a Magas Tátrára is.

A csavargó pap

Charles Roach skót paraszt szülők gyermeke. Bostonban előkelő negyedben prédikál, de a szíve amindig visszahívja a föld népéhez. Szabadságát ezért pappá aratásából kezdve mindig a falvak népei között barangolva tölti el.

— Előtt négy esztendővel kedvem kerekedett áthajózni a csatornán, s megismerkedtem a francia paraszttal, meg a belgával s a hollandus néppel... Ettől kezdve minden évben két hónapot töltem népek között járva szolgálom az Igét... Spanyolországot akkor ismertem meg amikor még béke és szeretet uralkodott a csodaszép tájakon... Voltam Svájcban, Olaszországban, a skandináv félszigeten, Dániában...

— És Németországban? — kérdeztük.

Rev. Roach egy pillanatra hallgat, mintha maga is esodálkozna a dologon:

— Lám ebbe az országba még nem jutottam el, pedig folyton körülöttem pedáloztam. Hisz Luxemburgot sem kerültem el...

Keret-Európában

— Ezidén milyen országokat járt be?

— Gyönyörű szálltam partra Jack-vel, megigáztam Lengyelországot, Csehszlovákiát, Magyarországot s Romániát s most indultok — megnézi az óráját, — félóra múlva — Jugoszláviába.

— Milyen impressiókat gyűjtött? Milyeneknek találja a különböző országok emberreit ha összehasonlítja őket? A hatóságokat? Kelemetlenség, kalandjai voltak-e?

— Mindezekre válaszul sajnos nem tudok félóra alatt, még egy nap alatt sem... (Egyébként Rev. Roach tapasztalatairól Angliába visszatérve, előadások keretében számol be. Ma egyike Anglia legnépszerűbb előadóinak s a különböző országokban való barangolásairól az egész angol sajtó beszámol.)

A paraszt mindentelké jó és szelíd

— Többnyire paraszttal jövök össze, —

folytatja Rev. Roach, — s a paraszt, a földmunkás mindentelké hasonló egymáshoz léleken. Az angol paraszt ép oly szelíd és jó, mint a román, vagy magya földmunkás. Mindefelé testvérek módjára fogadtak, tekintet nélkül arra, hogy miképpen imádom az Istent.

A paraszt teli van bizalommal azok iránt, akik eljönnek hozzá és nem adják vele szemben a felsőbbiséget... mert a paraszt büszke lény, a föld bármely pontján is él; kiéssé lenézi a városit, akit bizonyos fokig a föld parazitájának tekint...

A paraszt gyűlöli a háborút

Különösen az utóbbi időben van teli panasszal a föld népe, panasszal a városiak ellen, akik nem tesznek egyebet, mint gyűlöltre szítanak, egymás a usztják a népeket, háborút akarnak s a földmunkás verejtékét ágyugolyókba öntik... A falu népe retteg a háborútól s nem akarja. Csöndes nyári esteken a falu népe összegyűl s a háború rémét idézi. Néha egyik másik volt frontharcos, vagy háborús rokkant elkezd mesélni a háború rémségeiről, borzalmakról, a lövészárkokról, a záróúti és a pergőtűz tözatos pillanatairól.

— És én azt hiszem hiába a nagy fegyverkezési verseny. Mert a parasztot kell előbb megkérdezni. Addig úgy sem lesz háború — s az én tapasztalatom szerint, a paraszt határozott nem-et fog mondani, ha rákérik a sor...

Az anglikán lelkész újra nézi az óráját, majd folytatja:

— Szomorú dolgot állapítottam meg mostani utam alkalmával. Négy gazdag országot jártam be: Lengyelországot, Csehszlovákiát, Magyarországot és Romániát. Nagyszerű a termés. Magyarország kivételével hatalmas erdősegeket láttam, gazdag bányavidékeket, kitünő marhaállományt és így tovább. Ennek ellenére a parasztot, — a többségét, — nagy

nyomorban találtam. A legtöbb rémes házakban laknak, gyatrán táplálkoznak, nem is szólva a tisztaság és higiénia hiányáról. Én nem keresem soha, sőt elkerülöm, az előkelő homlokzatú, kívülről is gazdagságról mesélő házakat... s olyan háza lépek amelyen a legtöbb a faluban... S nem értem, miért alszik az egész család egy szobában, egyetlen ágyban, sőt a kecske, a molós tyúk s néha az uj borju is benn van az elviselhetetlen szaga óduban, amelynek még ilyenkor, nyáron sem nyitják ki az ablakait... Pedig amerre a szem ellát, csupa buzatáblák, gyümölcsligetek, marhacsordák, libakaravánok, sertés, ju, kecske, nagyszerű fa, kristálytiszta víz, halak, fekete termőföld: egyszóval gazdagság.

— És mégis ugyanaz a primitív élet, nyomorúság a paraszttömegek között. Ha ei fogom mondani otthon, a mi wellsi parasztjainknak, el sem fogják hinni...

Roach lelkész ezután lelkesedéssel beszél Románia természeti szépségeiről, a Prahová völgy tündéri látványáról s arról, hogy Románia talán a legolcsóbb ország egész Európában.

— Nem tudtam 3.6 sillingnél többet elkölteni egy nap alatt. Lengyelországban 4.6 sillinget, Csehszlovákiában 4.4, Magyarországon 4.5 silling volt a napi költségem...

— Kalandjaim — mert azt is kérdezte — nem voltak. Kétszer-háromszor ki akartak ugyan rabolni az utonállók, de amikor rájöttek, hogy a borotvakészülékemen, gyorsfűzőmön, s kaucukmosdómon kívül nem vehetnek semmit sem el tőlem, udvariasan — mind a három esetben — bocsánatot kérve utamra engedtek. Zsákba azóta bujok éjjel, amióta valami állat Olaszországban megcsipett. Alaposan megviselt ez a csipés, de kihevertem.

— Kelemetlenségem csak nemrég volt Lengyelországban. Elvették a biciklimet. Szegény Jack-et két napig nem láttam. Azt hiszem lemásolták a sebességváltó szerkezetet. Nem baj, nem patentirom és nem bánom, ha a lengyel nemzet hasznát veszi a találmányomnak. Isten segítse hozzá. Jó, hogy Jack épségben került vissza hozzám.

Amint ezeket mondotta az amerikai lelkész, már szedelőzködni kezdett. Hamarosan bucsuzott a társaságtól, igazított valamit a pedálokra, még egyszer megkérdezte Giurgiui felé az utirányt, kedélyesen feilt a gépre s elkurjantotta magát:

— Nagy gyerekm, Jack!

(h. e.)

A zsidótörvény miatt megölte magát Budapesten egy református kisdiaák

Budapest, július 9. Az Orbánhegy egyik kis villájában tegnap reggel megdöbbentő diákdramát fedeztek fel. A kis kertés házban megölte magát egy tizenöt éves fiú, aki nem tudott megbirkózni azokkal a súlyos problémákkal, amelyek hetek óta foglalkoztatják az egész ország közvéleményét.

Bálint Dénes tizenöt éves gimnazista a XI. kerület Págyon ucca 21-es számú ház padlásán felakasztotta magát a gerendára és mine tettét észrevették, már kiszenvedett. A főkapányságról bizottság szállt ki a villába, hogy a diáklánykosság részleteit megállapítsa.

A kisdiaák problémája

A házban önr. Bálint Sándorné lakik két fiával, a tizenkétes Imrével és a tizenöt esztendő Dénessel. Mind a két fiucska gimnáziumi tanuló, a makoí főgimnáziumnak a növendékei és az esztendő legnagyobb részét ott töltik lenn az alföldi városban és csak vakációra jönnek haza édesanyjukhoz. Nemrég érkezett haza a két Bálint fiú nyári szünidőre és édesanyjuk boldogan, örömmel várta két fiát.

A gyermekek megérkezése után nyomban feltűnt, hogy az idősebbik, Dénes, lehangoit, szinte buskomor. A máskor vidám kedélyű, pajkos fiú szótlanul és szomoruan járt-kei a házban, kedvenc játékait félretette és inkább gondolataiba elmélyedve üldögélt a kertben. Az anyának természetesen feltűnt az idősebbik fiú változása, faggatni kezdte.

— Anyám — mondotta könnyekkel a szemében egy ilyen beszélgetés alkalmával a kis Bálint Dénes —, tulajdonképpen mi vagyok és most, keresztény-e vagy zsidó? ...

Az anya megdöbbenve nézett fiára és hamarjában nem tudott mit válaszolni.

— Édes gyermekem — felelte remegő hangon —, te keresztény vagy, református, ebben a vallásban születél, így is nevelkedsz, az is maradsz... De miért kérdezed ezeket? — Azért, anyám, mert olvastam az újság-

ban, hogy én nem lehetek keresztény, mert hisz az apám azelőtt zsidó volt...

Ilyen és ehhez hasonló beszélgetések folytak le a csendes orbánhegyi villában. Most már nyilvánvaló volt, hogy ez az a seb, amelyet a diák rövid idő óta a lelkén visel és emiatt ment keresztül ezen a feltűnő változáson.

A tragikus megoldás

A kis diák édesapja, Bálint Sándor mérnök a főváros alkalmazásában állt. 1932-ben halt meg és özvegyem kívül két fia, Bálint Dénes és Bálint Imre gyászolták. Az apa, akit váratlanul ragadott el a halál családja köréből, 1922-ben az izraelita vallásból áttért a református hitre. A felesége ugyanis született református volt és a házastársak azt akarták, hogy a születendő gyermekek református vallásuk legyenek. 1923-ban megszületett az első gyermek, Dénes, akit a református egyház törvényei szerint megkereszteltek. Ugyancsak a református vallásban született a második gyermek is.

A két fiú tegnapelőtt este idejében megvacorozott. Körülbelül háromnegyed tíz felé belebujtak az ágyukba, a villanyt eloltották. Tegnap reggel félkilenc óra tájban özvegy Bálint Sándorné benyitott a gyerekek szobájába. Csak a kisebbik fiú volt az ágyban, aki még aludt. Dénesnek az ágya üres volt. Azt hitte, hogy a fiú felkelt és kiment sétálni. Egy óra múlva reggelhez ültet, a gyermek nem jelentkezett. Bálintné most már aggodni kezdett, keresni kezdte mindenfelé, felment a padlásra és itt megrázó látvány tárult elé. Gyermeké ott függött a gerendán elkékkült arccal, holtan. A szerencsétlen asszony segélykiáltásaira szomszédok jöttek elő, levágták a diákot, azonban segíteni már nem lehetett rajta, órákkal előbb kiszenvedett. A kis diák még az éjszaka, amikor a házban minden elcsendesedett, kiosont a szobából, felment a padlásra és végrehajtotta az öngyilkosságát.

Hölgyeim!

Romániában is kaphatók már ANTONIA SCHADEK

világhírű citrom „C” vitamínos kozmetikai készítményei.

Egyszeri kísérlet meggyőzi Önt a „Citrom C” vitamínos kozmetikai készítmények páratlan hatásáról.

„C” VITAMINOS KÉSZÍTMÉNYEK: Citromcímek éjjelre és nappalra Citromarcváz, arcolaj, ráncatlanító olaj

Citromfényvédő puder és szappan Minden készítményhez kozmetikai tanácsadó-könyvecske van mellékelve.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Vezérképviselő: Laboratorul Farmaceutic „Vita”, Bucuresti 1., Str. Brezoianu 7.

A kis kétszobás orbánhegyi villában most nagy szomorúság üli meg a lelkeket. Az anya magábarokadvá siratja nagyobbik fiát. Özvegy Bálint Sándorné különben iparrajziskolai tanárnő, aki nagy gondnal és szeretettel nevelte két gyermekét. Zokogva beszél gyermekéről.

— Aldozat az én szegény gyermekem... — mondja a porig sujtott asszony —, azt kérdezte tőlem: Mondd, anyám, miért kell nekem az apámat szegyélnem? ...

— Szegény fiú folyton attól félt, hogy az iskolában megtudják, hogy az apja valaha zsidó volt és társai ezt esetleg érezeteni fogják vele. Tehetséges, kitünő tanuló volt, nagy tervei voltak, ő is mérnök akart lenni, úgy, mint az apja. És most itt fekszik kiterive, többet nem hallhatom a hangját, nem látom okos, drága szemeit.

A kisebbik fiú egy sarokban siratja bátyját, aki bucsuzó nélkül hagyta el a közös kis diákszobát.

A villa előtt emberek állnak, szomszédok, ismerősök és megdöbben arccal kérdezik egymástól:

— Mi történt? Miért kellett meghalnia ennek a tizenöt éves gyermeknek?

A francia Akadémia nagydíjas regénye Pourtalés: Csodálatos halászat, Athenaeum kiad. 453 lap, kve 178 lei. Földi Mihály: A miniszter, kve 119 lei. Stella Adorján: En, Viola, 59 lei. Újak még: Erdei Ferenc: Parasztok, fve 165 lei. Könyvnapj Ady összes kve 158 lei, Móricz: Légy jó, fve 59 lei Lepagenal Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

Rendszeres járatok

az EGYESULT ALLAMOKBA és KANADÁBA

„NIEUW AMSTERDAM”

„STATENDAM”

„ROTTERDAM”

nagy luxushajókon.

DEL-AMERIKÁBA

belga és holland gyorshajókon.

ARGENTINA

BRAZILIA

URUGUAY

PERU—CHILE.

KÖZEP-AMERIKA

VENEZUELA

COLUMBIA

HAITI — ECUADOR

HONDURAS

COSTARICA

TRINIDAD

INDIA — AUSTRALIA

Az összes délafrikai államok.

PALESZTINA.

Felvilágosítást és prospektust küld a

Holland—Amerika

Linie

vezérképviselote:

„ORT”

Organizatia Română de Turism

Bucuresti, Calea Victoriei 70.

Timisoara, Str. Venetie 2.

Látogatás Whitehall Court 4 szám alatt a lábadozó

BERNARD SCHAWNÁL,

aki tíz fontos kérdésre felel

(Dehis, napfényes szoba kilátással a Thames-re, a parti kertek és London háztengerére. Halványzöld falak, zsufolt könyvespolcok és sötét tónusú bibliai témájú rézkarcok. Egy távoli sarokban a tikkáró csendesen dolgozik és az ablak előtti íróasztalnál ül Bernard Shaw. Előtte gyorsírással teleirt papírlapok. Sötétcsokos, világosszürke ruhát visel, zöld nyakkendőt, szemüvege a nyakában lóg. Három hét múlva 82 éves lesz.)

1. kérdés: Mi a véleménye a jelenlegi világhelyzetről?

— Hat emberöltőnyibe telme, amíg erre válaszolhatnék. Ugyátszik, hogy a mai világproblémák teljesen túlnőttek azon a ponton, ahol az államférfiak beleszólhatnak a dolgokba.

2. kérdés: Lesz háború Európában?

— Nem. Anglia nem nagyon bánja a spanyolok legyilkolását és még kevésbé bánjuk, ha németek vagy olaszok esnek el Spanyolországban. Hasonlóképpen nem so kat törődünk valójában Kínával. De a helyzet egészen más, ha Európáról van szó. Nem, az európai háborúba nem fogunk olyan könnyen belemenni.

3. kérdés: Mi a véleménye a brit külpolitikáról?

— Brit külpolitika nincsen. Ez egyszerűen az önző érdekek politikája. A világ mai leghatalmasabb politikai tényezői a butaság és a tudatlanság. És az ideológiai motívumok mindennél erősebbek.

4. kérdés: Mi a véleménye a politikáról általában?

— A legnagyobb baj a politikával kapcsolatban az, hogy a dolgokat nem lehet úgy előre kiszámítani, mint a matematikában. A politikához ítélőképességre és előrelátásra van szükség. De az angolok gyűlölik a megfontolást, a fontolgatást. Szüntelenül félnek, hogy az eszmék bajba keverik őket. Az értelem semmit sem számít Angliában, de a többi népek a világról azt hiszik, hogy ők bölcsőbbek az angoloknál.

5. kérdés: Mit kellett volna tenni a jelenlegi politikai helyzet elkerülésére és megelőzésére?

— Nem lehetett volna elkerülni. Az angol és francia államférfiaknak is köszönhető, akik a végtelenségig passzívok voltak és nem kezdtek akciót az európai helyzet pacifikálására.

— De a legnagyobb bajt az országhatárok okozzák. Etnográfiai határookra volna szükségünk, nem pedig katonaiakra. Mint amilyenek a maiak. Az ideális határ olyan mint a kanadai: védtelen és védhetetlen.

Különb is mi értelmük van a határoknak? Nem sokat számítana, hogy hol él az ember, ha az egyik oldalról nem fenyegetné veszély.

6. kérdés: Mi volna tehát most a teendő?

— Nem tudom. Ép elég gyakran beszéltem és soha senki sem törődött azzal, amit mondtam. Nincs értelme görögül beszélni olyan emberekhez, akik nem értik, vagy pedig szellemi érvekkel jönni olyanokhoz, akiknek nincs agyvelük.

— Az angolok imádják a kavardást. Tűrik, hogy az ösztöneik vezessék őket. Szeretnék visszajutni a régi hatalmi egyensúly állapotába. Az igazi egyensúly az volna, ha Anglia, Franciaország, az Egyesült Államok és Oroszország szövetségének. De ebben az országban mindenki megremül Oroszországtól a kommunizmus miatt.

7. kérdés: Milyen lehet a kis népeket megvédeni a támadások ellen?

— A nagyhatalmak egymás iránti féltékenysége által. Sem Anglia, sem Németország nem engedheti meg a másikat, hogy elfoglalja Hollandiát vagy Belgiumot. Emiatt van az, hogy a kis nemzetek sokkal szerencsésebbek, mint a nagyok.

8. kérdés: Milyen befolyásuk van szellemi dolgoknak a politikára?

— Semmilyen. A szellemi vezér egyben kénytelen politikai vezér is lenni. Ha azt akarja, hogy befolyása legyen. Ez azelőtt

másképpen volt. Karl Marx fontos mozgalmat indított utána, amikor Gladstone tunya Angliának szemét rányitotta a munkások nyomorúságára.

— A könyvek is fontosak. Sajnos azonban egyre jobban kiszorítják őket a filmek amelyekben cowboy erkölcsök uralkodnak.

9. kérdés: Fel tudja becsléni tulajdon munkájának fontosságát?

— (Egy pillantással a zsufolt könyvespolcra.) Munkáim terjedelme nem is oly nagy, mint amilyenek lennie kellene.

10. kérdés: Mi a kívánsága a jövőre vonatkozólag?

— Az alkotó evolúció vallását kívánom ellentétben Darwin mechanikus elméletével. Melyik szellemi ember, melyik művelt ember fogadhatja el az összes eddigi feltevést a teizmusról? És közben mégis szükségünk van Istenre, akinek nevében élünk és dolgozunk...

— Amikor fiatal voltam úgy gondoltam hogy kulturánk kizárólag Görögországon és Rómán alapszik. Azóta a kutatások kiderítették, hogy sok-sok más kultúra is élt azelőtt. Mind elpusztult. Megmenekültünk a pusztulástól?

— Meg kellene állanunk és gondolkodnunk azon, mi okozta az eddigi kulturák pusztulását. Minden esetben hibás társadalmi rendszerünk. Hiszek abban, hogy az emberiségnek hatalmas nagy jövője lesz, ha az emberek hajlandók lesznek az értelemre.

Mintegy hatvanezer lej gyűlt össze eddig az Uj Kelet felhívása nyomán a meggyilkolt két borseci zsidó kereskedő visszamaradt özvegyeinek és árváinak

Borsec, július 9. (Az Uj Kelet munkatársától.) Pár héttel ezelőtt hosszabb riportban számoltam be arról az Uj Kelet olvasóinak, hogy a tulghesi erdőben, meggyilkolva találták meg, Perl Béla és Hermann Nathan borseci származású zsidó kereskedőket.

A borzalmas gyilkosság körülményei sajnos most már teljesen ismertek: a két szerencsétlen fiatal kereskedő, a fürdő-évad alatt állandó tejszállítója volt a borseci éttermeknek és panzióknak és ez alkalommal összekuporgatott filléreikkel azért indultak meg gyalog az ókirályság felé, hogy teheneiket vásároljanak, hogy foglalkozásukat ebben az évben is gyakorolhassák.

A két szerencsétlen zsidó kereskedőt azonban bestiális módon gyilkolták meg az erdőben és eddig még nem is lehet pontosan megállapítani a tettesek kilétét, habár a muresmegyei csendőrség és rendőrség a legnagyobb eréllyel vezette le a nyomozást és jelenleg is fogva tart három gyanúsított, akik azonban váltig tagadják a borzalmas bűncselekmény elkövetését.

Egy azonban sajnos biztos: a két szerencsétlen fiatal zsidó kereskedő életét már senkinek sem tudja visszaadni és növeli a tragédia súlyos méreteit az a körülmény, hogy a két meggyilkolt kereskedő után két özvegy és 13 árva maradt, mondhatni egy fillér nélkül, teljesen nincstelenül.

A két borseci zsidó család felségélyezésére rögtön a borzalmas tett elkövetése után, természetesen maga a borseci zsidó hitközség sietett Eisis Jakab hitközségi elnök és a vezetőség páratlan önzetlenségével és energiájával. A kicsiny vidéki hitközség azonban csak gyors és főleg szerény segítyt folyósíthatott a két családnak és így szükség volt arra, hogy az egész országrész zsidósága megmozduljon.

Ebből a célból e sorok írója, de maga a borseci zsidó hitközség is felhívást tett az Uj Kelet hasábjain mindazokhoz a sorstestvérekhez, akik kellő mértékben átérzik a tragédia súlyát.

Alig néhány hét telt el a felhívás óta és mint itt Borsecen értesülök, a felhívás

— Látott egy boldog embert?

— Igen. Épen az előbb távozt az

AURORA fiókjától, ahol az **ÁLLAMI SORSJÁTEK** nagy nyereseményét vette fel. Minden húzás alkalmával az **AURORA** fiókjai a játékosok újabb sorozatát teszik boldoggá.

KISÉRELJE meg Ön is. **A Julius 15.-iki** húzásra vásároljon sorsjegyeket az

XVII Sorsjáték
I Osztály

AURORA

FIÓKJAINAL

Helyi főelárusító:

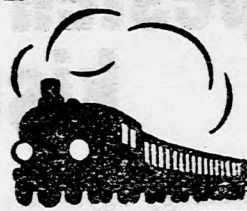
Kereskedelmi Hitelbank Rt. Cluj, P. Unirii 20.

ták, érkeztek pénzküldemények és csomagok a nincstelen családok részére, amelyeknek értéke már közeljár a hatvanezer lejhez.

Az akciónak tovább kell folynia, a zsidó áldozatkésznek továbbra is lángolnia kell a szivekben:

A nemtelenül meggyilkolt két zsidó kereskedő özvegyei és árvái részére további küldeményeket vár a borseci zsidó hitközség, illetőleg annak elnöke: a derék Eisis Jakab....

Benczel Béla

FÜRDŐKALAUZ

Brasovban a Villa Parc-Penzio. címe Str. Castelului 134. Telefon: 10-93. Dr. Csongrádiné tulajdonos. Uj vezetési alatt, az egyébként is új, tökéletesen modern penziót nagyon ajánljuk. Valóságos üdülőhely a Cenk aljában, portmentes levegő, saját strand, családi el látás, mérsékelt árak. Hideg meleg víz minden szobában, elsőrendű konyha, abszolút nyugalom.

Carmen Sylvan a Grand Hotel Movila és a Hotelul Bailor a két legnagyobb szálloda, amelyeknek konfortos ellátását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Folyóvízes szobák. A szálló étterme a legkényesebb igényeket is kielégíti. Olcsó előszezonni penzió-árak. Pausál-kúra rendszer. Arjegyüket díjmentesen küld Grand Hotel Movila igazgatóságára.

Erdész utazási iroda közleményei. 1. Párizs két hetenként lei 11.000. — 2. Olaszország külön vonattal jul. 1, lei 8.500. — 3. Olasz tavak és egy hét a Lidón jul. 2 és aug. 1, luxus kivitelben lei 16.000. — 5. Legszébb norvég fjordok jul. 14, lei 17.000. — 6. A legszebb három északi főváros, Stockholm, Osló, Koppenhága aug. 1, lei 16.000. — 7. Dalmácia, Görögország, Szicília, „Vulcania” olasz óceánjáróval jul. 13, lei 15.500. — 8. Karlsbad, Franzesbad, Joachimstal, Pöstyén. Leibenz fizethető, rendkívül előnyös egyéni gyógykúra átalányutazások. Indulás naponta. Kérjen meg ma prospektust a következő címen: Biroul de Voiaj Ing. Erdész, Bucuresti, Calea Victoriei 168.

Nem kell külföldre menni

BIXAD Románia Karlsbadja

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű. Gyönyörű fekvés, fenyvesek között. Junius 1-től nyitva. Prospektust küld kívánatra: Directiunea BAIOR BIXAD, jud. SATU-MARE.

HIREK

Hat völegényjelöltje van már a tizenkétéves angol trónörökösnek

Elisabeth Alexandra Mary hercegnő, Anglia trónörökösének, még csak 12 éves, de a párizsi újságok máris találgatják, hogy kik a „lehető férjjelöltek”. Nem látunk nagy feladatnak férjet találni a legkiválóbb birodalom uralkodója számára. De több vallási és alkotmányos megfontolás bonyolítja a dolgot. A királynő férjének protestánsnak kell lennie. Az nem szükséges, hogy királyi vérből származzék. Ilyen formán számba jöhetnek az előkelő angol és skót arisztokrata családok is. A Marie Claire című párizsi női folyóirat már listát is állított össze azokból a fiatalemberekből, akiket az angol udvarnál állítólag számon is tartanak, természetesen a trónörökösnek tudta nélkül. Ezek a lehető férjjelöltek a következők:

Gorm dán herceg, X. Krisztián király székehája, magas, karcsú, 19 éves unokaöccse. Dánia első királyát is Gormnak hívták. Gorm herceg Harald herceg fia. Anyja. Helena schleswig-holsteini hercegnő. Gorm hercegnék három férjes nővére és egy öccse van. Olaf herceg, aki négy évvel fiatalabb nála. Szüleiivel nyugodt polgári életet él Koppenhágában egyik külvárosában, futbalozik, jól lovagol, és jövőre vagy egyetemre, vagy katonai főiskolára fog járni.

György dán herceg most 19 éves. Ő is a dán király unokaöccse. Angolul folyékonyan beszél, egy koppenhágai főiskola hallgatója, katonai, vagy haditengerész lesz, mint apja. Apai herceg. Egyik nővérét a norvég trónörökös felesége. A másik a tragikus véget ért Arisztid belga királyné volt.

Carl Johan svéd herceg. 21 éves. Gusztáv Adolf svéd trónörökös négy gyermeke közül a legfiatalabb. Angolul jól beszél. Szeret lovagolni, autót vezetni. Most régészetet tanul Párizsban.

Walter Francis John, Earl of Dolkeith. A legrégebbi skót arisztokrata-családok egyikének tagja. Egyik öse. Sir Walter skót lázadást vezetett Anglia ellen. Gróf Dalkeith most 14 éves. Sógorságban van a királyi családdal, nagynénje, a gloucesteri hercegnő utján. Etonban tanul. Főleg a mozdonyok és moziépítésgépek érdeklik.

Alastair Arthur, Earl of MacDuff. A comraughti herceg 14 éves fia. Anyja, a fiatal hercegnő, V. György király unokahúga. A fiatal szőke gróf a hadnagy a rályi skót szürke lovasezredben.

William John Robert, Marquis of Hartington 19 éves, a devonshirei herceg fia. Apja néhány hét előtt lépett a hercegi cím örökébe. 19 éves.

Időjárásjelentés. A bucaresti Meteorológiai Intézet jelentése szerint a mai napra a következő időjárás várható: 1-2 milliméterrel emelkedő légnyomás, változó felhőzet északon, derültebb az ország többi részében, enyhe nyugati és északnyugati légáramlás, további hőemelkedés, északon csapadék helyi jelleggel, amit északnyugati szél éhshőszívűsége követ. Ma délelőtt a fővárosban 33 fokot mértek.

Elutaztak Prágából a szokol-ünnepégre. A résztvevő román és jugoszláv haderők kiküldöttjei. Prágából jelentik: A román és jugoszláv haderők kiküldöttjei, akik résztvettek a szokol-ünnepégen, tegnap este elutaztak. Az indulás alkalmat adott a cseh-szlovák-román-jugoszláv barátság kifejezésére juttatására. A perronn Palangeanu ezredes és Kukavics tábornok néhány szóban vettek búcsút Vozenilek tábornoktól, a cseh-szlovák hadsereg képviselőjétől. Az ünnepségeken résztvevő román újságírók ugyanazon vonatlat utaztak haza. Őket Radu Crutescu követ, a követség személyzete, Hajek cseh-szlovák sajtófőnök, Svihosvki, a kisantant sajtószövetségének elnöke és számos barátjuk bucsúztatta.

A „halhatatlanná” választott timisoarai zsidó származású André Maurois leghíresebb regénye: „A hallgatag Bramble ezredes”. Megjelent magyarul az Epocha kiadásában. Már csak néhány példány kapható! Kérje könyvkereskedésben, vagy Lapa-gy., Cluj. Ára 60 lej.

Rövid belső hírek. A művészeti minisztérium közbenjárt a pénzügyminisztériumban annak érdekében, hogy ne engedélyezze többé semmilyen cím alatt a román műtárgyak kivitelét a művészeti minisztérium és a történelmi műemlékek bizottságának előzetes hozzájárulása nélkül. — Bacauban letartóztatták Ch. Vasiliut és L. Blancot, az ottani liceum titkárait, akiket az érettségi vizsgáztató bizottság tagjai jelentettek fel az ügyészségen, amiért pénzt ajánlottak fel nekik, hogy bizonyos diákokat engedjenek át a vizsgán. — A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Reghina George bucaresti aszszony, akit a Str. Aviator Iliescu 4 számú házban halva találtak, magzatelhajtás következtében beállott belső vérzés folytán halt meg. — A bucaresti hatóságok megállapították, hogy a Calea Mosiloron elkövetett gyilkosság áldozata Maria Leiboviel, a gyilkos pedig Nicolae Tuta 24 éves szerelő, aki elűnt.

Mecset Tokióban. Nagy ünnepélyességgel avatták fel Tokió most épült mecsetjét. A világ minden részében élő mohamedánok képviseltették magukat az ünnepségen. Fontos politikai okai vannak, hogy a japán mecsetet építették. A háború előtt a japán mohamedánok száma nagyon csekély volt, de azóta gyarapodik. És Japán igyekszik megnyerni Ázsia és Afrika háromszázmillió mohamedánjának rokonszenvét. De különösen a harmincmillió kínai mohamedán számára szánták a megértés gesztusának a mecset építését. Japán mint az Iszlám védője lép fel.

Közönetnyilvánítás. Minden barátomnak, jóismerősömnek, közintézménynek és azok vezetőinek, kik felejtethetetlen felelősséggel elhunyta alkalmával résztvettünk megnyilvánításával szóban, vagy írásban igyekeztek határtalan fájdalommal enyhíteni, ezúton mondok köszönetet magam és családom nevében. Gyárfás Dezső.

Gramma Iosifot delegálták a satumarei repülőtér parancsnokává. Satumareről jelentik tudósítók: A légügyi minisztérium a szolgálata alól felmentett Stefanescu repülőtérparancsnok helyére Gramma Iosif ellenőrt, az eddigi helyettes parancsnokot delegálta. Gramma Iosif, — a satumarei repülőtér új parancsnoka, — fia a Fonciera biztosító intézet satumarei fiókjának vezetőtitkárának. E felelősségteljes pozícióba való kinevezése a város társadalmában osztatlan meglepedést keltett.

A generalisszimusz és a köváros. Phalsbourg lotharingiai kisváros Georges Mouton, Napoleon marsallja halálának centenáriumi ünnepelte. A császárság híres katonája ugyanis ott született. Gamelin tábornok, a francia vezérkar főnöke és a legfelsőbb haditanács alelnöke tartotta az ünnepi beszédet Phalsbourg főterén. — Ez a tér, ahol most állunk s melynek alakját oly gyakran látjuk országunk keleti részének kis városáiban, valóban francia — mondta. — Rendje és szerény harmóniája józanságra tanít; s a politikai és társadalmi felfordulásoknak ebben a korában a francia józanság legyen a bástya és a sánc, mely a rombolás erőt megállítja.

Halálos szerencsétlenség napja az Egyesült Államokban Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok Montana államában tegnap súlyos szerencsétlenség történtek, melyek összesen hat emberéletet és 22 súlyos sebesülést követeltek. Egy expresszvonat mozdonyának felrobbanásánál öt ember halt meg és tizenöt súlyosan megsebesült, egy Billings mellett lezuhant utasszállító repülőgép katasztrófájánál pedig egy ember életét veszítette és heten megsebesültek.

Pillanatnyi elmezavarában megölte feleségét, aztán felfolette magát. Bucurestiből jelentik: Borzalmas családi dráma történt Ploesti közelében. Sotrie faluban. Ion Ciudeanu 44 éves gazda pillanatnyi elmezavarában több revolverlövessel halálra sebesítette feleségét, majd felfolette magát. A családi dráma áldozatainak holttestét az ügyészség rendelkezéretre felboncolják.

Szerencsés sorsjegyet

csak „HERMES”-nél, Cluj, Piața Unirii 1.

A Timpul főszerkesztője a „LARES” elnökgazdája. Bucurestiből jelentik: A LARES repülőtársaság most tartotta közgyűlését, melyen Grigore Gafencu volt államtitkár, a Timpul főszerkesztője igazgatósági elnökké választották. Vezérigazgató továbbra is Andrei Popovici maradt.

Zsebmetszők garázdálkodnak a fűrdővonatokon. Bucurestiből jelentik: A zsufoltság telt fűrdővonatokban ismét zsebmetszők garázdálkodnak. Manatou George és Maria Talanjeanu utasok jelentést tettek a constantai rendőrségen, hogy Bucurestiből jöve ismeretlen tettesek minden pénzüket ellopták. A lopások folytán intézkedés történt, hogy detektívek utazzanak a zsufolt vonatokon.

Elkészült a vádirat a nagyszabású utlevélhamisítás ügyében. Bucurestiből jelentik: Az ifjovi törvényszék vizsgálóbírója elkészítette a vádiratot egy nagyarányú utlevélhamisítási ügyben. Ez ügyben vád alá helyezték Wexler Móricot, Mares Georget, Dragomir Barbut, Silianu Klárát, Veá Emmát és Vladescu Iont.

Constantinescu nemzetgazdasági miniszter helyettesít a távollevő Canciovo pénzügyminisztert. Bucurestiből jelentik: Jelentették már, hogy Canciovo pénzügyminiszter rövid útdélre utazott. A pénzügyminiszter távollétében a tárcájával járó teendőket, ideiglenesen jellellegel, N. Constantinescu nemzetgazdasági miniszter és bankkormányzó látja el.

Julius 15-ig lehet kérvényezni a fegyverviselést. Bucurestiből jelentik: Hivatalos jelentések szerint a fegyverviselést engedélyek iránti kérvények beadásának határidejét július 15-ig hosszabbították meg.

Meleg, de nem nedves kézfogás

Az ember nyílt, őszinte karaktere már erőteljes, meleg kézfogásban nyilvánul meg. Kellemetlenül, sőt undorítóan hat a nedves kéz. Bárhol lép fel az izzadás, legyen az honalj alatt, kezeken, lábakon, stb. törekedni kell, azonnal elejét venni, mert az izzadság nemcsak, hogy társadalmi szempontból jelent defektust, de a hivatás gyakorlásában is gátlást jelent. A tiszta tejből előállított Hidro-Milkuderm krém, a bőrre kellemesen hűsítő hatással van, azt nem ingerli, de a kellemetlen izzadság szagát azonnal eltávolítja. A leghíresebb orvosok dicsőítik a Hidro-Milkuderm krémet és elismerik, hogy izzadság ellen a bőr leghatásosabb orvossága.

Eltörölték Ausztriában a nemesi címet. Bécsből jelentik: A német hivatalos lap rendeletet közöl, mely az ausztriai nemesi címet eltörli. A rendelet különösen hangsúlyozza, hogy a Habsburg-család tagjai és a többi állampolgár között többé nem lehet különbséget tenni s a Habsburg-Lorraine család nevet viselők anélkül, hogy többi családegyikét is használhatnák. Valószínű, hogy a rendelet Németország egész területére kiterjesztve.

Munkahányra hivatkozva számos alkalmazottjának felmondott a cement-tröszt. Bucurestiből jelentik: A cement-tröszt munkahány miatt számos munkásnak felmondott. A bucaresti munkakamara Florea Marinescu tanácsost küldte ki a kérdés megvizsgálására. Több üzem ugyanis azért mondott fel alkalmazottjainak, hogy ne adjanak részükre szabadságot, a felmondás után aztán visszafogadták az alkalmazottakat.

Szerencsés sorsjegyet

csak „HERMES”-nél, Cluj, Piața Unirii 1.

Felfrissítik az angol tisztikart. Londonból jelentik: Az angol tisztikart felfrissítik. Az angol hadseregparancsnokság rendelete értelmében 50 éves életkoron túl egyetlen tisztet sem lehet többé ezredessé előléptetni. Az új rendelet folytán számos előrehaladott korban levő őrnagyot nyugdíjaztak s helyükre fiatal kapitányokat neveznek ki.

Kábítószercsempészt lepleztek le Lengyelországban. Varsóból jelentik: A határmenti hatóságok széleskörű kábítószercsempészt lepleztek le. A szervezet központja Ausztriában volt. A csempészvállalkozást, melynek élén egy Messner nevű egyén állt, a nemzeti szocialista rendszernek ausztriai be rendezkedésével egyidejűleg felszámolták. A csempészes után Lengyelországban számos letartóztatás következett. Mint a vizsgálat megállapította, a csempészett kábítószereket, többnyire ópiumot, kínai vándorkereskedők vitték be Lengyelországba.

A 84 éves „Edina” és öreg kormányosa meghalt. Melbourneból jelentik: Nyolcvannégy esztendő, regényekben gazdag pályafutása után a világ legöregebb személyszállító gőzhajója, az „Edina” nyugalmába vonult. 1854-ben Angliában építették a gőzöst, amely akkor a technika legcsodálatosabb vívmányának számított. A krími háború ebben az évben tört ki és az „Edina” első útját a Fekete tengeren keresztül a Krími félszigetre tette meg, ahová angol vezérkari tiszteket és csapatokat szállított. Két eszendeig az „Edina” ide-oda jár Anglia és a Krími félsziget között és nem volt a krími háborúnak olyan angol tábornoka, aki nem utazott volna rajta. Később a hajó Ausztráliába került és még az idén, nyolcvannégy éves korában is, rendszeres személyforgalmat bonyolított le. Amikor az „Edina” utolsó útja végén befutott a melbourne kikötőbe, öreg kormányosa, Septimus Danby, aki több mint négy évtizeden át kormányozta a hajót, holtan összetesett a fedélzetén.

Újabb rekord a világ ezüsttermelésében. A világ ezüsttermelése a múlt évben 276 millió unciával elérte eddigi legmagasabb csúcspontját. A rekordot az 1929. év tartotta eddig, amikor is 261 millió unciával az évi termelés. Az ezüsttermelés előreláthatólag ebben az évben sem csökken. Az Egyesült Államokban az év első negyedében 16.06 (a múlt évben 15.86) millió, Kanadában pedig 4.70 (4.37) millió unciával ezüstet termeltek. Mexikóból még nincs jelentés az ezüsttermelésről, de az eddigi adatok szerint azonban az ezüsttermelés itt sem esett vissza. A Föld Államokban eddig az ezüsttermelés az Ausztráliai Államoknál sokkal kisebb jelentőségű, a helyzet ugyancsak változatlan maradt.

Meglepően fellépett a lemossa festés homlokát valódi Dianával!

10.
E
A
20.
csoma-
amelyek
ezer lej-
a zsi-
angolnia
zsidó ke-
további
idő hit-
a derék
czel Béla
ajánljuk
fürdőhe-
gyógyha-
60 lejtől.
letesebb,
őgyhatás
en. Prosz-
zgatóság
o-Penziót
s. Árak:
0 lei, 30
lei, na-
Jelent-
Str. Av-
am: Villa
teljesen
tásra be-
ső elősze-
fenyvesek
en a hó-
ttel arra,
gérkezik.
sa a he-
recluinea

UJ KELET *Legújabb hírek*

„A palesztinai harcban az angol közvélemény a zsidó telepesek mellett áll” —

írja a Daily Telegraph. Attlee őrnagy élehangú interpellációja és Chamberlain erélyes válasza az angol alsóház ülésén. Tíz zászlóalj és egy gyalogos ezred indul Palesztinába

Weizmann üzenete a palesztinai jisivhoz

Jeruzsálem, július 9. A palesztinai események egyre súlyosabb méretei nemcsak a zsidóság széles köreiből, hanem a világpolitika körében is lázas nyugtalanságot keltenek. Egyre nyilvánvalóbb, hogy mélyreható politikai háttér van az eseményeknek. Mialatt a párizsi sajtó egyesesen Olaszországot vádolja a terroristák felbuzdulása kapcsán, londoni jelentések arra utalnak, hogy az arabok döntő eseményekre készülnek és ebből adódik a zsidó jisiv magatartása is. Hogy mi ez a döntő fordulat, arra csak következtetni lehet. Arabok és zsidók egyaránt tudják és érzik, hogy közeledik a nagy politikai döntés Palesztina sorsa és jövője tekintetében. Ebben a döntő fázisban új formát ölt a küzdelem a szemben álló felek között: az arab rombolások és terrorcselekmények kemény harci ellenállásba ütkeznek a jisiv részéről.

Az arabok harci magatartását a sziriá események is befolyásolják, ahol a török-francia egyezmény és a szandzsáknak török csapatok által történt megszállása következtében súlyos politikai csapás érte az arab politikát. A palesztinai terroristák tudvalevően sziriái vezetés alatt állnak és harci tevékenységüknek elfokozása bizonyos vonatkozásban válasznak is tekinthető az angol támogatással létrejött török-francia akcióra.

Amint Chamberlain miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén kijelentette, az angol kormány épen a jelenlegi világpolitikai helyzetre való tekintettel drasztikus intézkedésekkel akar végetvetni a palesztinai zavargásoknak, az az üzenet és intelem pedig, amit Weizmann a palesztinai zsidósághoz intézett Londonból, nemcsak nyugalomra-intés, hanem politikai megnyugtató is, ami londoni tárgyalásaiból adódik.

Az angol közvélemény és a palesztinai események

A londoni közvélemény hangulatát és politikai magatartását legpregnansabban a Daily Telegraph fejezi ki. A kormány ingadozó és halogató politikáját teszi felelőssé az eseményekért és abban a harcban, amely a zsidók és az arabok között folyik, nyíltan és feltűnő határozottsággal a zsidók mellé áll.

A zsidóság, amely virágzó kolóniákat teremtett és nemzeti öntudatra ébredt, nem hajlandó eltérni, hogy verejtékes munkájának gyümölcsét fönkretegyék azok az arabok, akik évszázadokon keresztül parlagon hagyták heverni azokat a földeket, amelyek ma az ország legtermékenyebb részei. A közvélemény ezek mellett a telepesek mellett van és joggal követeli biztonságuk megővését.

Meg akartak lincselni Prágában egy szudetanémetet

Prága, július 9. A prágai Wilson pályaudvaron tegnap a tömeg meg akart lincselni egy szudetanémetet, aki a román katonai küldöttség bucsuztatása alatt, miközben a zenekar a cseh nemzeti himnuszot intonálta, elkőnögte magát. A tömeg rárohant a szudetanémetre, akit csak a rendőrség közbelépése mentett meg a lincseléstől.

A kormánynak az erős kéz politikájának útjára kell lépnie és könyörtelenül kell eljárnia azok ellen, akik megbontják a rendet és akadályozzák a nyugalom helyreállítását.

A Daily Herald, a munkáspárt lapja, türethetetlennek tartja, hogy maroknyi terrorcsapatok assák alá Nagy-Britannia presztízst, ami azonban csak azáltal lehetséges, hogy a londoni kormány elengetmondásokkal teli, ingadozó politikát folytat Palesztinában.

Chamberlain nyilatkozata

Az alsóház tegnapi ülésén Attlee őrnagy élehangú interpellációban tette felelőssé a kormányt a palesztinai helyzet elfajulásáért, mire Chamberlain miniszterelnök meglehetősen izgatott hangon a következőket válaszolta:

— Nem az ellenzék fontoskodása, hanem a birodalom nyugalma érdekében elhatároztuk, hogy a jövőben kimételemül járunk el mindazon csoportokkal szemben,

amelyek ellene szegülnek az angol kormánynak intézkedéseinek. Ebből a célból tíz zászlóalj indul el Egyiptomból Palesztinába, ezenkívül utra készen áll egy gyalogos dandár is, amely a napokban indul el Angliából. Ha ez sem bizonyulna elegendőnek, úgy megtaláljuk a módját annak, hogy más uton szüntessük meg a további terrorcselekményeket.

Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a Cionista Vilgszervezet elnöke, beható tanácskozásokat folytatott az elmúlt 48 órában a londoni kormány illetékes tényezőivel és tegnap táviratot intézett a palesztinai zsidóság vezetőihez, amelyben a nyugalom és a fegyelem megőrzésére inti az ország zsidó lakosságát és egyben arra is utal, hogy az arabok döntő lépésekre készülnek.

Az arab szomszédországokban, így Irákban, Jemenben és Transzjordániában tüntetések voltak a palesztinai események kapcsán, Palesztina felosztásának terve és a

zsidó bevándorlás növekedése ellen. A bagdadi angol konzulátus előtt is tüntetés volt, de a karhatalom szétszórtatta a tüntetőket.

Újabb terrorcselekmények és letartóztatások

Jeruzsálemi jelentés szerint a Jaffa-kapunál történt merénylet kapcsán letartóztattak tíz zsidó fiatalembert és egy fiatal leányt, akiket a merényletben való bűnrészességgel gyanúsítanak.

Tegnap temették el Haifában a szerdai események áldozatait és ezalkalomból újabb összetűzésre került sor az arabok és a karhatalom között. Az összecsapásnak állítólag négy halálos áldozata van.

Az arabok tegnap elraboltak három haifai zsidót, mire az egyik szomszédos arab faluból három arab tünt el, akiknek csak holttesteit találták meg. Ezzel kapcsolatban állítólag több zsidót letartóztattak. Az arabok körében nagy agitáció folyik általános sztrájk megszervezése érdekében.

Tulkarem közelében a terroristák kisiklaltak egy tehervonatot, amely Palesztina és Egyiptom között közlekedik. A vasúti forgalom megszakadt ezen a vonalon.

Londonból jelentik, hogy a kormány elrendelte a jelenleg Egyiptomban állomásozó 11-es lovasezred Palesztinába való indítását. Ugyanekkor két gyalogos század is utnak indult Palesztina felé. A 11-es lovasezredben motorizált egységek is vannak.

London, július 9. Palesztinában továbbra is válságos a helyzet. Az utóbbi két nap alatt történt bombamerényletek áldozatainak száma állítólag 40 halott és száz sebesült. Angol politikai körök attól tartanak, hogy polgárháború méreteit ölthetik a palesztinai zavargások, ha az angol kormány idejében nem oldja meg a válságot és nem fogadható el élyes intézkedéseket.

A berlini szovjetkövet kihallgatására jelentkezik Hitlernél

Németország megszakítja a diplomáciai összeköttetést Kínával

BERLIN, július 9. Merkalow, a berlini szovjet-nagykövet tegnap Ribbentrop külügyminiszterrel tárgyalt. Valószínűleg kihallgatáson fog megjelenni Hitler kanclerárjánál is. Ugyancsak Berlinből jelentik, hogy Németország meg akarja szakítani a diplomáciai összeköttetést Kínával. Közlekedésről állítólag vissza is hívja Kína nagykövetségét.

Holnap, hétfőn a ROYAL slágermozgóban rendkívüli mozgósínházi esemény!
FEDOR SALJAPIN, a nemrég elhunyt világhírű tenorista egyetlen filmje:

DON QUICHOTTE
kerül bemutatásra.

Ma, vasárnap utolpára: „EJELI JARÓR” című szenzációs kalandfilm.

Barcelonában állítólag új kormány alakult, amely fegyverszüneti tárgyalásokat kezdeményez

PARIZS, július 9. Magánhírszolgálati ügynökség barcelonai jelentés alapján tudni véli, hogy a katalán fővárosban Prieto hadügyminiszter vezetésével új kormány alakult, amely fegyverszüneti tárgyalásokat van hivatva kezdeni. A hírt hivatalos helyről nem erősítették meg.

Kiszáritják a Fekete tenger partján lévő tavakat

Bucuresti, július 9. Az egészségügyi minisztérium minél kedvezőbb egészségügyi állapotokat akar biztosítani a Fekete-tengeri partvidék számára. Ennek érdekében folytatja ama tavak kiszáritását, amelyek maláriaterjesztéssel fenyegettek. Marinescu tábornok elhatározta, hogy továbbra is petroleumoztatja azokat a tavakat, amiket nem lehet kiszáritani. E célból számos kőolajtartályt szállítottak a tengerpartra.

A legnagyobb szovjetfilm a Cigányok a THALIA MOZGÓBAN

A cionista ifjusági szervezetek közös táborozása Somesul Recen

Július 17-én, vagy 18-án kezdődik a táborozás.

Cluj, július 9. A transzilvániai cionista ifjusági szervezetek cluji központja, a Merkaz Hanoár ezuton közli az összes ifjusági szervezetekkel, hogy a hatóságok engedélyezték az egységes ifjusági nyári tábor megrendezését. Az idei ifjusági táborozást ugyanis együttesen rendezik meg az összes cionista ifjusági szervezetek, ami ilyenformán kimagasló eseménye lesz a zsidó ifjusági mozgalomnak és cionista közéletnek.

A tábor minden valószínűség szerint július 17-én, vagy 18-án kezdődik Somesul Recen, Cluj mellett. A Merkaz Hanoár ezuton is felhívja az ifjusági szervezeteket, hogy állandóan kísérik figyelemmel az Uj Keletben közlendő instrukciókat és utasításokat, valamint esetleges változásokat a táborral kapcsolatban.

Felhívás állampolgársági ügyben!

Figyelmeztetünk mindenkit, kinek a bíróság állampolgársági ügyben bármilyen határozatot is kézbesít, hogy a kézbesítés után azonnal mutassa be a kézbesített határozatot a Tanácsadó Irodának (Cluj, Str. Gen. Berthelot 8 d. u. 2-5-ig), vagy ügyvédnek, miután a kontesztáció beadására csak öt nap áll rendelkezésre.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN!

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T.
nyomdása Cluj, Strada Baron L. Pop 10
Telefonszám: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT